

Lietuvos-Lenkijos Derybas Prižiūrės Vatikanas

Voldemaras Laukia Lenkų Iniciatyvos

Žuvo Keturi Lakunai

LIETUVOS-LENKIJOS
DERYBAS PRIŽIUR-
RĖS VATIKANAS.

Varšavos pranešimas skelbia, kad Lenkija ir Lietuva norinčios Ryme vesti savo derybas įkurimui taikių santykių tarpe šių valstybių. Rymas pasirinkta deryboms delto, kad jų eigą galėtų daboti budri Vatikano akis.

Italijos atstovybė Varšavoje apsiėmė eiti pareigas Lietuvos valdžios įgaliotinio iki diplomatiniai santykiai tarpe Lietuvos ir Lenkijos bus įkurti. Tuo tarpu pasienio sargybos išaktyta priimti liberališkėsnis nusistatymas linkui keičiųjų, norinčių pereiti Lietuvos-Lenkijos sieną.

(Jei šita žinia teisinga, tai Lietuvos valdovai pasirinko lenkišką Vatikano Lietuvos globėją. Matomai jie tikisi, kad katalikiškos Lietuvos žmonės nedrįs nieko sakyti p. Voldemarui, jei jis ir Vatikano verčiamas galutinai nusilenks Pilsudskui ir išpildys visus Varšavos norus).

VOLDEMARAS LAUKIA LENKŲ INICIATYVOS.

Varšavos pranešimas iš gruodžio 27 d. skelbia, kad pastaromis dienomis buvęs mažas judėjimas per Lietuvos sieną į Lenkiją, tačiau derybos išsprendimui nesuipratimų ir skirtingo nusistatymo tarpe Lietuvos ir Lenkijos vis dar išrodo tolimą veiksmu. Tarpe gavusių leidimą vykti į Kauną buvo ir Varšavos laikraščio „Kurjer Warszawski“ korespondentas, kuris praneša, kad per didelės sunkenybes gavęs pasikalbėti su Lietuvos premieru Voldemaru, kuris tikrina, kad taikos raktas esąs Varšavoje, o ne Kaune.

Esą p. Voldemaras laikosi to nusistatymo, kad Varšava privalanti padaryti pasiūlymus Lietuvai Vilniaus klausimo išsprendimui ir kad atidarymas sienos susisiekimui tarpe Lietuvos ir Lenkijos yra negalimas iki sienų klausimas nebus galutinai išspręstas. Voldemaras buvęs pareiškęs, kad lietuviai neims iniciatyvos taikai su Lenkija įkurti, tuo būdu lyg ir su tikdami su dabartine padėtimi Lietuvos-Lenkijos sienų atžvilgiu. Ir jei Varšava nepadarys pasiūlymo liečiančio Vilnių, tai Lietu-

vos-Lenkijos derybos bus sumažintos iki pačių smulkesnių klausimų.

MAT KOKIE LIETUVOS „DRAUGAI“.

Francijos užsienių reikalų ministeris Briand begirdamas Tautų Sąjungą delei sutakymo Lietuvos su Lenkija, tarpe kito ko pagiria ir Vokietijos užsienių reikalų ministerį Stresemanną, kad jie vietoje ginčų už Lietuvą užėmė „tikrąją“ poziciją, kuri privedė tą pavojingą ginčą užbaigti. O apie Rusijos atstovą Litvinovą sako sekamai: „Pasi-kalbėjimai, kuriuos turėjau su Litvinovu ir tie pasikalbėjimai, kuriuos jis turėjo su mano kolegomis, labai daug prisidėjo prie sutakymo šito konflikto.“

Vadinasi, p. Litvinovas netik bendrai su Briandu dirbo, kad Lietuvą privertus taikytis su Lenkija, bet jis net darbavosi tuo reikalu su Briando kolegomis. Tai mat kokius „draugus“ Lietuva turi Rusijos ir Vokietijos asmeniuose. Taipgi Briandas pripažįsta, kad Lietuvos-Lenkijos karas buvo pačiose išvakarėse, o dabar esą Lietuva daugiau nedrįsianti kariauti su Lenkija, kuomet jos atstovas aktyvaizdoje keturiolikos valstybių atstovų pasižadėjo taikiai būdu ieškoti susipratimo su Lenkija.

ŽUVO KETURI LAKUNAI

Curtis Field, L. I., gruodžio 25. — Penktadienį, gruodžio 23 iš čia išskrido keturi lakunai Oskar Omsdal, Brice Goldsborough, Fred Koehler ir ponis Grayson. Jie skrido dvimotoriniame biplane „Dawn“. Pirmiausia jie norėjo pasiekti Newfoundlandą iš kur, jei but buvęs tinkamas oras, but skridę į Angliją. Išpradžių kelionė jiems sekėsi gana gerai, nes paskutiniai pranešimai rodė juos nuskridus virš 700 mylių. Tačiau, rašant šituos žodžius, jau praslino ket virš 5 dienų, o minimų lakunų nė pėdsakų niekas nežino. Jų ieškoma ir kai kas mano, kad jie jau žuvę.

SUSPROGDINO AMERIKONŲ BANKUS ARGENTINOJE.

Buenos Aires, gruodžio 25. — Kalėdų išvakarėse čia išsprogdinta du amerikonių bankai. Pirmuoju

banku yra skyrius New York National Bank ir ant ruoju First National Bank of Boston. Pirmas sprogi-mas įvyko 11.54, antras gi kiek vėliau. Laikė nuotikio banke buvo apie 600 žmonių. Sprogimu už-trenkta ir sužeista apie 20 ypatų. Nuostolių padaryta neperdaugiausia. Šiedu bankai buvo vieninteliai amerikonių bankai Buenos Aires'e. Policija kaltininkų ieško raudonuose, nes manoma, kad šitą „darbą“ atliko Sacco-Vanzetti simpatizatoriai.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS ROMOJE.

Roma, gruodžio 26. — Ramiai besvėčius Kalėdas Romos gyventojus ištiko žemės drebėjimas, kuris labiausia pasireiškė Romos priemiesčiuose Rocco di Papa ir Genzano, kur sugriauta keletas namų ir keletas ypatų sužeista. Romos mieste nuostolių padaryta mažai, bet didžiausio jaudėsio sukelta futbolo darže, kur laike žaidimo buvo apie 20,000 žmonių. Žemės drebėjimas jausta ir Vatikane, Popiežiaus palociuje. Sakoma, pats popiežius matęs judant rakandus ir knygas, kuomi buvo pusėtinai nustebintas.

S-4 BUS JURŲ DUGNE IKI PAVASARIO.

Provincetown, Mass., gruodžio 23. — Nelaime ištiktas nuskendęs submarinas S-4 bus paliktas jūrų dugne gulėti iki pavasario, nes dabar jų viršum ištraukti esąs nepatogus oras. Šitai pareiškė kontradirolos Brumby, kuris veda operacijas paskendusį submariną iš po vandens ištraukti. Esantieji submarinai jurininkai jau senai nebegyvi; jie, matomai, nutroško del oro stokos. Todėl visos pastangos išgelbėti net esamus keturis jurininkus nuėjo niekais. Publika labai piktnasina Suvienytų Valstybių laivyno oficialų nerangumų, nes buvo manyta, kad tie šeši žmonės buvo galima išgelbėti, jei greičiau but pribūta su prietaisais nuskendusį submariną ištraukti.

SUŠALO 20 GELŽKE-LIEČIŲ.

Vienna. — Šiomet Europoje pasibaisėtinai sunkių ir šaltą žiemą pergyvenama. Kenčia dideliu šalčiu Francija, Anglija ir kitos Europos šalys. Čia gaunami pranešimai, kad Jugoslavijoje nesenai sušalo 20 geležinkelio darbininkų. Ghevgheli apylinkėje sušalę septyniolika kareivių. Tokia šalta žiema Europoj jau senai-senai buvusi.

AUGŠTAI PAKILO EROPLANU.

Tarinas, Italija. — Lakunas Renato Donati eroplanu pakilo 37,792 pėdas. Tai augščiausias eroplanu pasiektas rekordas.

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Visiems SLA. Nariams, „Tėvynės“ Skaitytojams, Bendradarbiams ir visiems SLA.

Draugams širdingai linki—

Redakcija ir Administracija.

Iš Lietuvos Laikraščių

VINČA NUGALĖJO RYTPRUSIJOS ČAMPIONĄ.

Gruodžio 4 dieną įvykusiose bokso rungtynėse tarp Rytprusijos sunkaus svorio čempiono Vroblevskio ir Lietuvos to pat svorio čempiono Vinčos, nugalėtoju išėjo Vinča, trečiame rundės sulig punktais privertęs Vroblevsky pasiduoti.

VILNIAUS BOKŠTAS.

Pumpėnų pavasarininkai savo miestelio turgavietėje ruošiasi pastatyti trikampį „Vilniaus bokštą“. Kiekvienoje bokšto sienoje bus išrašyti Vilniaus vadavimo šūkiai.

ATSISAKO NUO LENKYBĖS.

Panevėžio apskrityje, Naujamiesčio valsčiuje keletas piliečių padavė valsčiaus valdybai prašymus, kad jų pasuose vieton lenkų tautybės išrašytų lietuvių. Jie pareiškė, kad del lenkų žiaurumų okupuotoje Lietuvoje jie daugiau nebener vadintis lenkais.

PASKOLOS UKININKAMS.

Šiomet ukininkams ir naujakuriams žemės ukio kulturai kelti Žemės Bankas viso išduos 26 milijonus litų paskolų. Iš šios sumos 23 milijonus litų davė valstybė, o likusius tris milijonus bankas gavo privačiai pasiskolinti iš užsienių.

ARKLIŲ IŠVEŽIMAS.

Per šiu metų pirmuosius 3 mėnesius iš Lietuvos eksportuota 8010 arklių, tuo tarpu kai pereiniais metais tuo pačiu laiku buvo išvežta 2,000 su viršum. Arklių daugiausia eksportuojami į Vokietiją ir Daniją.

SMERKIA PLEČKAITĮ.

Pabėgusių į Vilnių ir pabėgusių lenkams buv. Seimo narį socialdemokratą Plečkaitį kaip išdaviką smerkia plačioji Lietuvos visuomenė. Visos redakcijos iš visų Lietuvos vietų gauna daugybę nutarimų, rezoliucijų ir protestų, kuriomis Plečkaitis ant visados išmetamas iš Lietuvos visuomenės tarpo.

MIŠKAS UKININKAMS.

1928 metų miško kirtimo sezono žemės ukio ministerija ukininkams — padegėjams, naujakuriams ir ne-

pasiturintiems miško medžiagos kreditan yra numatę leisti iki 60,000,000 litų. Miškas bus atleidžiamas išsimokėti penkiems metams. Gautąjį išsimokėjimui mišką ukininkams spekuliacijos tikslais pardavinėti, o vertėivams pirkinėti—draudžiama.

NAUJA KAUNO PAŠTO BUSTINĖ.

Lietuvos Bankui baigus statyti savo rūmus, dabartiniai banko rūmai bus paversti Kauno paštu. Pašto operacijos bus daromos dabartiname Lietuvos Banko didžiajame operacijų kambaryje. Telegrafo ir telefono skyriai pasiliks senoje bustinėje.

NAUJI BANKNOTAI PO 10 LITŲ.

Nesenai Lietuvos Bankas priėmė naują projektą banknotams po 10 litų. Projektus ruošė keturi dailininkai. Priimtas A. Žmuniūno ruoštas projektas. Nauji banknotai gaminami Londone.

KRAŽIŲ KANKYNĖS ŠVENČIONYSE.

Švenčionių bažnyčioje neseniai lietuviai per pamaląs reikalavę pamokslą lietuvių kalba. Atvykusi poliecia daugelį maldininkų sumušė šautuvų buožėmis, nežiurint, kad tas vyko bažnyčioje. Penki asmenys suimti ir įmesti į kalėjimą.

STEIGIAMA APDRAUDIMO TARYBA.

Ministerių kabinetas jau priėmė apdraudimo tarybos statutą. Taryba galės netrukus įsisteigti ir pradėti veikimą. Statutą numato, kad ji susidės: iš draudimo specialisto, vyriausio kredito įstaigų ir kooperatyvų inspektorius, finansų ministerijos draudimo reikalams referento, žemės ukio rūmų ir prekybos ir pramonės rūmų atstovų.

KOMEDIJA BAŽNYČIOJE.

Viešniai. Š. m. 26 d. turėjo įvykti sutuoktuvės pil. G. su p-lė A. Jau buvo ir bažnyčioje atėjo. Kunigui prieš altoriaus giedant, du vyrai ir jaunoji jaunąjį stipriai suėmė laikę. Kunigui ėmus rišti rankas, jaunasis spruko nuo altoriaus ir pro duris laukan. Taip bėgo, kad net kepurė bažnyčioje liko.

Lietuva Nedemokratiškos Valstybių Eilėje

Kalėdos Jungtinėse Valstijose laikoma didžiausia metų švente. Paprastai didžioji Amerikos spauda su Kalėdų šventėmis padaro įvairias peržvalgas visų didesnių pasaulio įvykių. Ta proga pasinaudodamas „New York Times“ korespondentas Paryžiuje padaro plačią peržvalgą Europos valstybių susitvarkymo ir aiškiai pareiškia, kad „demokratija Europoje netenka pagrindo“.

Rašytojas tarpe kito ko sako: „Šiandien visoje Europoje apie 10,000 varpų skelbia Kristaus atėjimą ant žemės, kuris atneša ramybę geros valios žmonėms ir laisvę viso pasaulio žmonijai. Tačiau ar visi šitie varpai teisingai skamba? „Tuo tarpu apie 60 nuosimčių iš 500,000,000 gyventojų Europoje žmonių negali džiaugtis asmenine ir politiška laisve šių Kalėdų švenčių metu. Šiandien yra mažiau žmonių laisvės Senajam Pasauliui, negu buvo pirm pasaulinio karo, kuris buvo vedamas demokratijos užtikrinimui ir kuris jau devyni metai kaip pasibaigė.“

„Gali išrodyti labai platus pareiškimas, kad arti du trečdaliai Senojo Pasaulio žmonių nepasiekė, ar neteko teisės laisvai mintyti, kalbėti ir veikti. Demokratija nuslinko žemyn ir jos vieton iškilo diktatūros, paremtos vieno žmogaus valia ar mažumos valia. Daugely atsitikimų diktatura užėmė parlamentarizmo tvarką, kuri, bent teorijoj, buvo pačių žmonių valdžia.“

Rašytojas paduoda valstybes, kuriose yra demokratinė tvarka ir kuriose veikia politinė laisvė, ar bent žmonių pasitatyta valdžia kraštą valdo. Kad ir nepilnai tikromis skaitlinėmis pažymi ir gyventojų skaitlių kiekvienoje valstybėje. Demokratinį susitvarkymą praktikuojančios valstybės yra sekamos:

Anglija	42,000,000
Francija	40,000,000
Vokietija	62,000,000
Austrija	7,000,000
Belgija	8,000,000
Danija	3,500,000
Norvegija	2,500,000
Olandija	7,500,000
Švedija	6,000,000
Šveicarija	4,000,000
Estija	1,000,000
Suomija	3,500,000
Airija	4,000,000
Čekoslovakija	13,500,000
Latvija	2,000,000
Pilnai ar pusiau diktatoriškos valstybės, kuriose politinės laisvės ir žmonių rinktos valdžios nėra, yra sekamos:	

RUOŠIAMASI MINĖTI 10 METŲ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTUVES.

Gruodžio 2 d. užsienių reikalų ministerijoje įvyko ministerijų ir visuomenės organizacijų atstovų pasitarimas del 10 metų Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvių minėjimo. Nutarta sudaryti kelios komisijos šventės paminėjimą ruošti. Visų komisijų pirminkininkai sudarys vykdomąjį komitetą, kuris derins atskirų komisijų veikimą ir atliks visą svarbesnįjį organizacinį darbą.

Ispanija	21,500,000
Bulgarija	5,000,000
Lenkija	24,000,000
Portugalija	5,500,000
Rumunija	17,000,000
Jugoslavija	13,000,000
Turkija	8,000,000
Europos Rusija	139,000,000
Graikija	6,500,000
Vengrija	8,000,000
Italija	40,000,000
Lietuva	2,000,000
Albanija	1,000,000

Nekurios čionai išvardintų valstybių turi neva parlamentinę sistemą, kuri yra tokio pobūdžio, kad patarnautų tik diktatorių užmačioms ir pagelbėtų mulkinti žmones, kad buv kraštą valdo jų pačių rinkta valdžia. Bet svarbiausiai rašytojas pažymi tą faktą, kad šiose valstybėse nėra politinės laisvės ir nei vienas gyventojas negali atvirai kritikuoti valdžios ir jos darbų ir reikšti savo nuomonę viešai, kaip pagerinti krašto susitvarkymą.

Kuomet parlamentarizmo sistema valdomos valstybės negali net karo pradėti su kitomis valstybėmis be parlamento sutikimo, tuo tarpu rašytojas mato sekamas lengvatas karui kilti diktatorių valdomų valstybių pastangomis:

„Maža mažuma valdanti Rusiją, kad apsaugojus savo kaimą, gali by momentu galiną valstybę išstumti į karą. Kas gali užginčyti, kad vienas žmogus gali pasiūsti Italiją į karą rytoj? Pilsudskis vienas gali pradėti karą su Lietuva kurią dieną jis to tik panorėtų ir Turkijos Kemal nepirvalo klausyti nieko kad pradėjus tokį konfliktą, kuris gali įtraukti visus Balkanus.“

Mums, lietuviams, yra nemalonūs dalykas tas, kad šiandien pasaulis stato ir musų Lietuvą demokratijos priešų eilėse. Ypač Amerikos lietuviams skaudus šitas faktas.

Juk mes gyvename demokratinėje krašte, kur naudojame didžiausia asmenine ir politinė laisvėmis, kur galime be jokių leidimų susirinkimus laikyti, kalbėti, veikti kas tik mums patinka. Tuo tarpu pasaulis musų senąją tėvynę — musų idealizuotą Lietuvą pastato šalimais despotų valdomų kraštų ir skelbia demokratijos priešu.

Nežiurint ką kalba Lietuvos diktatorių agentai, nežiurint kad jie mus ir kolioja ir žmeičia, kiekvieno sąžiningo lietuvių pareiga reikalauti, kad Lietuvoje kuogreičiausiai būtų atstatytas teisėtumas, kad kraštas būtų valdomas ir tvarkomas demokratijos pagrindais, kaip tatau numato Lietuvos konstitucija. Burelis užsispyrėlių delei savo asmeninių ambicijų ir asmeninės naudos neturi teisės musų senąją tėvynę žeminti kulturingo pasaulio akyse, pastatant ją vienoje eilėje su pasaulio despotais. Visa lietuvių tauta kovojio ir dirbo ne tam, kad Lietuva būtų burelio diktatorių valstybė, bet kad ją valdytų visa tauta demokratijos pagrindais, kad joje būtų laisva ir malonu gyventi visiems krašto piliečiams. Už tokią Lietuvą visi gerieji tautos sunys dirbo ir todėl visi tie darbininkai turi teisės reikalauti, kad Lietuva būtų tokia valstybė

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. Vitaitis - Redaktorius.

307 W. 30th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynėi“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklų jų sugrąžinimui.

Redakcijos Straipsniai

SENUOSIUS METUS BAIGIANT.

Kas pergyventa — žinome, o ką ateitis mums žada — kas gali atspėti? Tai reikšmingas posakis. Su 31 diena šio mėnesio vėl vieni metai mūsų gyvenimo nuslinko užmiršties juron. Vieni metai visatos gyvenime, tai tik menkutis atomas neišmatuojamoje erdvėje. Tačiau atskiro žmogaus gyvenime vieni metai daug reikšmia. Nedaug mums skirta jų metų gyventi ir todėl praleidę vienus metus jau žymiai arčiau kapo pasirėme.

Todel baigdami šiuos metus kiekvienas padarykime peržvalgą savo darbų ir veiksmų ir pažūrėkime ar naudingai sau ir kitiems šiuos metus praleidome. Ar atlikom bent dalę tų pareigų, kurios mums, kaip žmonėms, yra skirtos atlikti trumpo mūsų gyvenimo kelionės laiku. Peržvelgę savo darbus jei rasime trūkumus, papildykime juos sekamais metais. Kiekvienas turime neužmiršti, kad nei vienas iš mūsų nežino, kiek metų dar gyvensime, todėl stengimės gyventi taip, kad kuomet paskės kapų tyloje mūsų gyvybės paskutinis atdusis, kiekvienas pasilikęs gyventi galėtų pasakyti: gyveno žmogus — tikras žmogus.

Butų netikslu ir net negalima išskaitliuoti spaudoje kiek mums kiekvienam teko pergyventi šiais metais. Bet paėmus tautas, valstybes, žmonių klases, organizacijas ir visuomeninius mūsų darbus, galime bent trumpai prisiminti ką mums davė 1927 metai.

Paėmus aplamai visą pasaulį šie metai beveik nieko nedavė žmonijai, kas ją priartintų prie ramaus gyvenimo, nutiestų tvirtą kelią prie lengvesnės, visų lygiu gerbuvų ir broliškumo puošiamos ateities. Buvo daryta keli bandymai prašalinti pasaulinių žudynių — karų pavojams, tačiau tvirtesniųjų tautų ir valstybių saumylystė paėmė viršų ant žmoniškumo. Su pabaiga šių metų karų pavojus pasilieka tas pats, kokis buvo ir prieš pasaulinį karą. Daugely valstybių ėjo ir eina vidutinės broliadystės. Broliški broliai žudo už savo ištikinimų įgyvendinimą, kad brolių lavonais lipant valdžios viršūnių prilipus. Visame pasaulyje ėjo ir eina klasinė kova už buvį: streikai, bedarbės kamavo ir kamuoja milijonus darbininkų. Nėra nei vienos pasaulio valstybės, kurioje nebūtų girdima darbo žmonių kova su išnaudojimu, su prispauda, su neteisybėmis.

Jungtinėse Valstijose,

kur ir mums priseina gyventi, šiais metais pergyventa daug skurdo, kentėjimų šimtų tukstančių darbininkų namuose. Vienur streikai, kitur bedarbė tų kentėjimų priežastimi buvo. Didžiausiu ir skaudžiausiu smūgiu buvo ir yra minčių angliakasyklų darbininkų streikas, kuris dar ir iki šiai dienai tęsiasi. Su pabaiga šių metų dar apie 150,000 nelaimingų angliakasių su savo šeiminėmis kankinasi, kęsdami didžiulį skurdą, vargą, nedavę, be šilto apdaro, šaltuose barakuose pastogę radę. Ir šitokia neteisybė, šitokis nelaimingų žmonių kankinimas eina turtingiausioje visame pasaulyje valstybėje, kur gyvenimo aukštumos auksu ir deimantais žėri, kur valdžia bilionais dolerių žarsto ir milijonai dolerių skirsto ma tokiems reikalams, iš kurių visuomenei jokios naudos nėra.

Iš mūsų senosios tėvynės Lietuvos girdimas skaudus balsas, kad ir tenai teisybės, žmoniškumo nėra, kad ir Lietuvos padangę slėgia saualės, prispaudos rukai. Tukstančiai mūsų brolių ir sesučių išbėgo iš Lietuvos svetur laimės ieškoti — net puslankiniuose Brazilijos tyruose ir miškuose mėgina sau pakenčiamą gyvenimą susikurti. Šiais metais Lietuvoje viešpatavo diktatura vietoje demokratinės valdžios. Šita padėtis mūsų senoje tėvynėje buvo priežastimi neramumų, sukilimų, kurių pasekmėje keliolika gyvybių žuvo ir dešimtimis Lietuvos sunų ilgų metų kėlėmu nubausta. Šiais metais praskambėjo visam pasauliui Vilniaus klausimas ir nutilo atsimušęs į suakmenėjusią realybės sieną. Ar pajęs lietuvių tauta kuomet nors tą pasaulio diplomatijos galiumų užslopintą Vilniaus klausimą vėl iškelti prieš visą pasaulį — kas gali pasakyti? Šiais metais mūsų brolių vilniečių ir kitų lenkai okupuotų Lietuvos vietų lietuvių nelaimės ir persekiojimai iš okupantų pusės buvo didesni, negu pereitais metais. Kaip korigo Muravjovo laikais jiems uždrausta net pradinio apšvietimo savo prigimta kalba siekti. Jų tautinės teisės begėdiškai sumindžiotos okupantų saualės ir prispaudos purvuose.

Amerikos lietuvių visuomeniniam gyvenime tyro kultūrinio darbo labai mažai atlikta. Visomis pusėmis buvo girdimi vaidai, barniai, šlykščiausia demagogija savo ištikinimų priešams nugalėti. Šviesaus, kultūrinio, svarbaus ir butino darbo labai mažai dirbama. Dar vieni metai brangių laiko niekais nuėjo ir niekam jokios naudos nepadarė. Priešingai, nukentėjo visi mūsų bendri reikalai, kurie visus Amerikos lietuvius lygiai paliečia.

Mūsų Susivienijimas šiais metais irgi smarkiau buvo atakuojamas jo priešu, negu by kuriais metais. Jo veikėjai ir darbininkai, kurie nuo pat pradžių mūsų organizacijos susikūrimo jos naudai dirbo, visą laiką buvė šmeižiami, niekinami. Šiais metais daugiau, negu by kada, visiems gerų norų SLA. veikėjams prisėjo su-

organizacijos sargyboje, kad apsaugojus ją nuo visiemis žinomos politinės partijos užmačių, kurias tie SLA. priešai „darbininkškumo“ skraiste pridengę nori Susivienijimui antmesti. Šitai nenaudingai kovai prisėjo daug jėgų išiekvoti, medžiaginių nuostolių pakelti, kas būtų atnešę milžinišką naudą, jei būtų konstruktiviam darbiui tas viskas sunaudota.

Bet nežiurint tų Susivienijimo priešų pastangų, šiais metais mūsų organizacija ir didelio laimėjimo pasiekė: jos išdas pasiekė milijono dolerių kapitalo! Apart to, šiais metais susitvėrė kelios naujos SLA. kuopos ir nemaža naujų narių prie Susivienijimo prirašyta. Vienas gražiausių dalykų atlikta Susivienijime šiais metais, tai didžiulio skaitliu jaunimo prirašyta prie Susivienijimo, negu by kokiais kitais metais. Keletas jaunuolių kuopų susitvėrė, prie kitų kuopų jaunimo skyrėsi įsi-gyvė veikimą. Taipgi po SLA. kuopų globa keliolika jaunuolių mokyklėlių įsikūrė, kuriose mūsų jaunimas auklėjamas lietuviškai, išsą ateities visuomeninio gyvenimo veikėjais ir vadais.

Nors šie metai viso pasaulio istorijoje tik su ma-

žomis išimtimis pasižymėjo žiaurumu ir neteisybėmis, tačiau Susivienijimo gyvenime jie atnešė ir tikrai pažymėtinų laimėjimų. Nors Susivienijimo gerove besirūpinantiems nariams ir veikėjams prisėjo daug padirbėti, daug nesmagumų nukęsti iš Susivienijimo priešų pusės, bekovojuant už išlaikymą mūsų organizacijos savistovumo, bet tuo patim kartu nemaža darbo pašvėsta ir Susivienijimui sustvirtinti, jo užbrižtus tikslus praplėsti Amerikos lietuvių gyvenime. Jei paimsim Susivienijimo pliusus ir minusus, tai pasidėkavojant energijai ir ištvermei gerųjų Susivienijimo veikėjų pliusai minusus toli gražu pralenkia.

Baigdami šiuos 1927 metus SLA. nariai ir veikėjai gali pasidžiaugti savo darbo vaisiais, nes ištikrųjų Susivienijimas daug laimėjo. Nėra mažiausios abejonės, kad ir sekamais metais SLA. nariai ir veikėjai pasistengs padirbėti dar daugiau mūsų visų branginaus organizacijos labui. Padarykime galą visokiems vaidams ir nesutikimams S. L. A. kuopose, o tuomet sukuopė visą savo energiją ir jėgas konstruktiviam darbui dar daugiau galėsime naudingai darbo Susivienijimui labui atlikti.

Ivairios Pastabos

Kuomet, rodos, 1925 metais SLA. Pildomoji Taryba pastatė tik minimum sąlygas pirmo morgiaus atnaujinimui Susivienijimo Worcesterio Lietuvių Draugijų įsigytai Lietuvių Svetainėi, tai šios įstaigos vadai atsisakė tų morgiausių atnaujinimų ir per kelis mėnesius komunistinėje spaudoje begėdiškai šmeižė ir niekino SLA. Pildomąją Tarybą. Mat tiems komunistinių politikierių uodegoms nepatiko, kad Pildomoji Taryba stato bent kokias sąlygas.

Bet štai vos praėjo du metai ir mums prisiunčia iš Worcesterio plakata, kuriuomi Susivienijimo Worcesterio Lietuvių Draugijų board direktoriai kviečia specialį šėrininkų susirinkimą sekamu tikslu:

„Visi butinai turi dalyvauti šiame susirinkime, nes bus apkalbėta namo pardavimo klausimas. Mes daug kartų kreipėmės jus pranešdami, kad namas keblame padėjime, reikalaujame jūsų patarimo. Bet vis ateidavo tik po 5 ar 10 (!) „T.“ Red.). Ilgiau negalima laukt, nes neturim pinigų užmokėti antrą morgiačių — \$700. Nutarėm sauaukti jus apkalbėti namo pardavimą, pirm negu morgiačius parduos. Meldžiam visų dalyvauti, kad vėliau nereikėtų gailėtis, nes kaip šis susirinkimas nutars, taip bus vykdoma: jeigu nutars parduoti, tai parduosim. Jei mes jums nepranešėmum ir morgiačius išieštų ant ligitacijos, tai jūs tada mus kaltintumėt, kad nieko nesakėm. Todel jums prašėm ir meldžiam rimtai palygalvoti. Namų skolas: 1-mas morgiačius \$8,000, antras — \$4,100, trečias — \$600.“

Gaila, kad Worcesterio lietuvių vieša įstaiga — svetainė prigyveno net prie to, kad neįstengia vos 700 dol. išmokėti tokiame butinam ir iš anksto žinomam dalykui, kaip antro morgiačio išmokėjimas. Visi Worcesterio lietuviai privalėtų šitą reikalą taip sutvarkyti, kad tokios gražios ir butinai reikalingos įstaigos, kaip Lietuvių svetainė, iš savo rankų nei-

leistų. To reikalauja visuomeninis veikimas ir mūsų priau-gančios kartos auklėjimas lietuvišais ir visuomenės darbininkais.

Bet šitas liudnas faktas parodo, kur būtų atsidurus SLA. Pildomoji Taryba, jei minimai įstaigai būtų atnaujinus 8,000 dol. morgiačių be kokio nors mažo atmokėjimo sąlygų. Kuomet įstaiga negali išmokėti tokios mažos sumos antro morgiačiaus, tai klausimas kaip gali būti ir su nuosimčių atmokėjimu už pirmą morgiačių? Juk tokių nuosimčių reikia išmokėti po 480 dol. kas metai. Susivienijimas negali laukti nuosimčių, nes Apraudos Departamentai tokio biznio neleidžia daryti Susivienijimui. Ir kuomet šiandien jau net patys minimos įstaigos board direktoriai kalba apie ligitaciją tik už 700 dol. antro morgiačiaus, tai kaip būtų pažūrėję SLA. nariai į Pildomąją Tarybą už tokį investimentą net 8,000 dolerių? Šitame atsitikime ir tie patys Pildomosios Tarybos šmeižikai, ypač komunistiniai organai būtų kalnus vertę ant Pildomosios Tarybos už tokį investimentą ir būtų šaukę SLA. narius „revoliucijai“ kelti prieš tokius organizacijos viršininkus, kurie be jokio apsižiūrėjimo Susivienijimo pinigų kiša by kur.

Šitas liudnas atsitikimas su minima Worcesterio lietuvių įstaiga dar kartą parodo SLA. nariams, ko verti buvo SLA. Pildomosios Tarybos šmeižikai ir komunistinių organų šmeižikai ir šūkavimai prieš SLA. Pildomąją Tarybą, kad statė tam tikras sąlygas, kuomet prisėjo aukščiausiai minėtas morgiačius atnaujinti. Visi tų rėksnių ir šmeižikų šūkavimai prieš SLA. viršininkus yra to paties verti ir laikas viską tą įrodys, kaip įrodė ir čionai kalbamą atsitikimą ir pačius Pildomosios Tarybos šmeižikus prikalė prie gedos stulpo.

„Draugas“ praneša, kad Vatikanas ratifikavo ir gruodžio 10 d. formaliai pasikeitė su Lie-

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. E. G. KLIMAS, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antrašu.

SAVĖS GYDYMAS.

Utopijoj sergantieji visuomet eina pas savo medikalį patarėją, nežiurint kokia jų liga būtų. Bet mes negyvenam Utopijoj. Mes gyvename skubiam, užimtam pasaulyje, kame mes nenorime gaišinti laiką įvairioms ekstra vizitoms. Mes nenorime kreipti dėmesį į save, kol labai nesergam. Tokiu būdu mes griebiamės patys save gydyti. Nors paties savęs gydymas yra pavojingas ir neša su savimi išsivėidimo galimybes, ir taip mes užsispirame vartoti savo mediciną.

Pavyzdžiui, retas asmuo kenčiantis nuo užėinančių ir pereinančių skausmų, konstipacijos neina pas savo gydytoją gauti receptą, bet patys eina aptiekon ir sulgy savo nusimanymu perka vaistus. Vartojimas vidurius paluosuojančių vaistų yra labai prasiplatinęs blogas paprotys ir tai delto, kad blogos pasekmės tuojuo nepasireiškia. Daugelis mūsų vartoja pačių parengtus vaistus ir neskaito tai už klaidingą dalyką, jei daktarai rimtai nepersegrsti.

Paties savęs gydymo pavojus gludi kiekvienam ligos atsitikime delto, kad nežinoma kokie ir kuriam atsitikime vaistai naudoti. Dažnai paprastą gerklės skaudėjimą norėdami patys išgydyti atrandama, kad tai esama difterijos. Kas dažnai manoma, kad tik paprasto šalčio esama, bet nei nepajuntama, kad tai buta tymų ir raujų simptomų.

Savęs gydymas yra galimas nekuriuose atsitikimuose, žinant kokios rūšies vais-

tus naudoti. Kiekviena aptieka turi pilnas savo lentynas visokių vaistų. Nekurie iš jų yra U. S. Pharmacopeia priruošti ir įstatymų užgirti. Jei tokie atviri vaistai negelbėtų, daktaras pasakys ar tie simptomai, kuriuos jis rado, nuo ligos pacina, ar nuo vaistų, kuriuos jis be daktaro žinios ėmė.

Kiekvienas savęs gydymas turi savy pavojų. Žmogaus kūnas yra kombinuota mašina, kurios tendencija ligoje yra pasveikti. Vartojant vaistus be daktaro žinios gali palaikyti kuną ligoje ir neleisti jo eiti prie normalumo.

VALGYK KUOMET JAUTIESI LINKSMU.

Niekad nevalgyk jeigu pavargęs. Tai yra sveikatos svarbiausia taisyklė. Šiandien mes viską labai greitai ir skubiai atliekame ir po tam pasididžiuojame tuom faktu. Bet tas pats skubėjimas kenkia sveikatai.

Laikyti vaiką sveiku, jis turi linksmai gyventi; neturime priversti valgyti kuomet jis nenori valgyti, ir neprivalo valgyti kuomet pavargęs; reikia palaukti kol pasilsės. Vaikai labai nerimauja. Gyvendami prigrustose vietose, nuolat turi save saugoti nuo daugelio dalykų, nuo gatvekarų, automobilių, traukinių ir tt. Jie nuolat ko nors bijosi, tas neduoda jiems tinkamai sukrantyti valgių. Jie būriuos bėginasi ir tas juos veda prie barnių ir visokių peštynių, kas vėl gi sulauko norą valgyti.

Važinėti automobiliu tuoj po valgiu nēr taip gera. Daugelis žmonių tiki, kad jeigu gerai ir lengvai važiuoja, tai nejaucia blogų pasekmių, bet gydytojai turi daug sergančių, kurie per dažnai važinėjosi.

FLIS.

tuva konkordatą. Esą konkordatas pasirašyta Lietuvos prezidento Smetonos ir popiežiaus ir tas vadinamas ratifikavimu. Lietuvos ministeris Vatikaniui šaulys įteikė popiežiui nuo p. Smetonos dovaną — du didelių medaliu, atvaizdinančių dievą ir naktį, o popiežius Lietuvą „apdovanojo“ tuomi, kad anot Marijonų organo, „pripažino Lietuvos dievotumą“ i švenč. Panele“, nes mat konkordatą pasirašęs gruodžio 8 d.

Seniaus p. Voldemaras yra pasakęs, kad konkordato tekstas bus paskelbtas po to, kai jis bus popiežiaus ratifikuotas. Todel dabar reikia laukti to konkordato teksto paskelbimo, su kuriuo jau Ryme p. Voldemaras pradėjo Vilniaus išsivadėjimo žygį, jei konkordatas pasirašytas ir „ratifikuotas“ to paties turinio, kaip velionis arkivyskupas Matulevičius buvo pradžią padaręs. Jei pp. Voldemaras ir Smetona šituo konkordatu atsižada Vilniaus, tai kaip jie tikisi susitarti su lenkais ta prasme, kad būtų grąžintas Lietuvai Vilnius? Lietuvos valdonai net nori su lenkais derėtis popiežiaus akvyvaizdoje, kaip Varšavos žinios skelbia. Kokia ironija! Lenkijos globėjų Vatikana ir išdidžiai visam pasauliui pasiskelbusi Lenkijos piliečių popiežių Lietuvos „patriotai“ pasirinko didžiausiais Lietuvos patronais.

Tie Amerikos lietuvių laikraščiai, kurie organauja Voldemaro vyriausybę, lakštingalų balsu čiuiba apie tautos vienybę. Vienok tuo patim kartu šmeižia ir net provokuoja kiekvieną žmogų, kuris drįsta pasakyti net tokia tiesą, kad Pilsudskis Lenkijai laimėjo viską Genegedėje, o Voldemaras Lietuvai nelaimėjo nieko, priešingai, net pralaimėjo tvirtiausius Vilniaus atvadavimui Lietuvos pozicijas. Sutikdamas panaikinti karo stovį su Lenkija p. Voldemaras visiškai anuliuo Suvalkų sutartį ir suteikė Tautų Sąjungai teisę Lietuvą atstatinti nuo šios įstaigos durų, kuomet ji norėtų įs Vilniaus klausimu paklabinti. Juk jis sutiko betarpiui su Lenkija tartis visais ginčijamais klausimais, taigi ir Vilniaus klausimu ir dabar Tautų

Sąjunga pasakys Lietuvai: tarkitės su Lenkija Vilniaus klausimu — patys ant to sutikote. Graži „tautos vienybė“, kuomet garbinama Lietuvos diktatorių visi sauališki žygiai, o šmeižiama ir niekinama kiekvienas lietuvis, kuris reikalauja krašte teisėtumo ir demokratinės tvarkos.

Chicagos komunistų organas delei SLA. paskolos „Vienybėi“ jau nusileido net iki to, kad net nepaiso ar nuosimčiai už tą paskolą bus sumokėti ar ne. „Nebudami kapitalistais, žinoma, mes nepaisom, jei nuosimčiai nebutų sumokėti“ — sako tas komunistų organas.

Mat kokie nuolaidūs tie „nekapitalistai“. Vadinasi, kuomet Susivienijimas ima nuosimčius už paskolintus pinigus, tai tas yra „kapitalistišku“ dalyku. Bet šitokia išvada ar tik nebus gudraus manevro kauke prikdengta. Kuomet „nekapitalistai“ užvaldys Susivienijimą, tai jau nereikės „nekapitalistams“ draugams jokių nuosimčių mokėti. Turint viltis „nekapitalistais“ užvaldyti Susivienijimo kapitalą, juk reikia dirva prirengti „nekapitalistišku“ būdu Susivienijimo pinigų tvarkyti.

Rusijos komunistų partijos valdonai galutinai apsidirbo su opozicija. Apart išmestų iš partijos opozicijos vadų Trockio, Zinovjevo ir Preobraženskio, dar išmesta 98 opozicijos vadai, kurių tarpe yra Kamenievas, Radekas, Platikovas, Rakovskis ir kiti. Opozicija pareikalavo, kad jai būtų suteikiamas skyrius partijos organe savo nuomones ir nusistatymus skelbti ir svarbiuosius klausimus diskutuoti, tačiau komunistų partijos vadai tik pasijuokė iš to.

Tai mat kokią laisvę komunistai pripažįsta net savo draugams, kurie turi kitokias nuomones, negu partijos masina nustato. Vienok mūsų komunistai dar drįsta mažiau muštautantiems žmonėms akis mudinti apie demokratiją kalbėdami. Ir kaip gi! Jie iš visų reikalauja demokratijos, tik patys jos nei per nago juodyma neturi.

Meksikos sostinės žinios skelbia, kad laike buvusios spalio mėnesio revoliucijos Meksikoje žuvo 25 generolai (didžiama jų mirties bausmė nužudyti), 4 pulkininkai ir 2 pulkininkai leitenantai revoliucionierių pusėje. Tuo tarpu valdžios pusėje žuvę tik keturi aukštesnieji karininkai, nesiekiant generolo rangos.

Vadinasi, Meksikoje generolų yra daugiau, negu jų reikia ir todėl matomai tenai taip dažnai revoliucijos kartojasi. Mažiau būtų generolų, rečiau ir revoliucijos atsitiktų ir gal Meksika galėtų prieiti prie tokios tvarkos, kad krašto prezidentą jau galėtų išsirinkti balsavimų balotais, vietoje kulkų.

Apdraudos kompanijų statistikos skelbia, kad Jungtin. Valstijos gyvybės ir turto apdraudoje kur kas pralenkia visą pasaulį kartu paėmus. Pavyzdžiui 1925 metais visam pasaulyje gyvybės apdrauda išnešė 101 bilioną dolerių, tačiau Kanada ir Jungtinės Valstijos šitos apdraudos turėjo apie 75 ir pusę bilionų dol., arba arti tris ketvirtadalius viso pasaulio apdraudos. Aplamai paėmus. Jung. Valstijos turi tik apie 7 nuosimtį viso pasaulio gyventojų, tačiau visos pasaulio apdraudos biznio daro apie 71 nuosimtį.

Labai plačiai pradėta lalbėti Amerikoje apie išmėginimo vedybas. Tačiau kai kurie pesimistai mano, kad nieko nebus galima pasiekti tuomi, nes esą didžiama porų negyvena kartu užtektinai ilgai, kad būtų galima by kokias vedybas tinkamai išmėginti.

Sakoma, Centralinėje Afrikoje yra tokia žmonių gentis, kuri naudoja labai ypatingą paprotį laike debatų. Kuomet pas juos eina bent koki debatai, tai kalbėtojas, turi stovėti i nieką neatsirėmęs ant vienos kojos ir gali kalbėti tik taip ilgai, kiek išsilaiko ant vienos kojos stovėdamas. Kaip laimingi būtų ir mūsų susirinkimai, jei šitokis paprotys būtų praktikuojamas!

JAUNIMO KELIAI

SUSIVIENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNUOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinai stoja,
O dirb, idant neitų ugnis ta ant žieko.
KUDIRKA.

Redakcijos Straipsniai

SENUOSIUS METUS BAIGIANT IR NAUJUO- SIUS PRADEDANT.

Ir dar vieni metai praėjo. Ir dar vienus Naujus Metus pradeda me... Metai, rodos, neilgas tai laikas. Bet tuo trumpu laikotarpiu mums, kartais, pavyksta daug ir svarbių kilnių darbų nuveikti. Tik tas nieko nenuveikia, kurs nieko nedirba. Mes praeitais metais dirbome, todėl ir savo darbų pasekmėmis galime pasidžiaugti.

Mes, SLA. darbuotojai ir jaunuoliai daug ką šiais metais nuveikėme. Šių metų pradžioje mes susilaukėme „Tėvynėje“ jaunimo skyriaus „Jaunimo Keliai.“ Tais pačiais metais, galima sakyti, smarkiausių tempų iškėlėme klausimą organizuoti Amerikos lietuvių jaunimą prie didžiausios lietuvių organizacijos Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Ir tas klausimas nenuėjo veltui. Mums pavyko suorganizuoti keliolika jaunuolių kuopų, pusėtiną būrį jaunuolių skyrių prie suaugusiųjų kuopų. Didokas jaunimo skaičius prirašyta prie Susivienijimo. Šiais metais mes įsteigėme pusėtiną skaičių lietuvių kalbos mokyklėlių. Su šiuo įstaigų pagalba didokas jaunuolių skaičius susipažino su lietuvių kalba, savo tėvų pobūdžiais; tas jaunimas pasidarė lietuviškesniu. Šiais metais mums pavyko daugiau negu kuomet nors pirmiau Amerikoje gimusių-augusių jaunuolių supažindinti su Susivienijimu Lietuvių Amerikoje. Suorganizuoti prie S. L. A. jaunuoliai ir gi nuveikė gražių darbų: surengė balių, išvažiavimų, koncertų, vaidinimų.

Trumpai kalbant, šie metai mums buvo sėkmingi.

Bet tie metai jau praėjo. Jie nebegrižs. Musų pasėty darbų tikruosius vaisius tik sekamais ir gal dar sekamais metais tegalėsime piau-ti.

Su pirma sekunda sausio prasi-deda Naujieji Metai. Visas civili-zuotasai pasaulis linksmas ir entu-ziaistiškai sutiks Naujuosius metus. Sveikinsime ir mes Naujuosius Me-tus. Bet sveikindami Naujuosius metus, neužmirškime pasistatyti sau klausimu: Ką mes nuveiksime Nau-juose Metuose?

Tai svarbus klausimas, į kuri ga lėsimės atsakyti tik pabaigoje Naujų-jų Metų.

Suprantamas dalykas, daug sraunaus ir drumsto vandelio Nau-juose Metuose mūsų gyvenime nu-bėgs. Daug senųjų ir jaunųjų mūsų darbuotojų galės nuveikti didelius darbus mūsų viešame gyvenime.

Sutikdami Naujuosius Metus padarykime pasižadėjimus, užsirašy-kime į savo dienerius, kad mes šiais Naujaisiais Metais veiksime dau-giau, negu veikėme praeituose me-tuose. Ir tai padarykim ne vien ant popieriaus. Duokim pažadus, jog tai pildysime, jog savo pasirūpimo laiky-simės, jog mūsų duotas žodis pabai-goje kitų metų stosis kumu.

Juk tik stipriai pasirūpę žmonės gali savo tikslo atsiekti. Tik laiky-damies pasirūpimo ir nenuoalsiai dirbdami nueisime į skaidresnę ateitį. Prie to, visų svarbiausių mūsų pasirūpimų turi būti, jog šiais metais mes busime geresniais lietuviais, dirbsime daugiau lietuviams ir steng simės prie to darbo pritraukti ir tuos, kurie yra nuo mūsų nutolę.

Sutikime Naujus Metus kilniais pasirūpinimais! Stengkimės tuos savo pasirūpinimus įknyti gyvenimui! Su šiais Naujaisiais Metais žymiai pažen-

gėkime į skaidresnę ateitį kaip savo privačiame, taip ir viešame gyvenime!

„Jaunimo Keliai“ Redakcija sveikina visus savo jaunus skaityto-jus — sveiki sulaukę Naujų Metų! Linkime jums, jaunuoliai, laimingai šiuos Naujuosius Metus gyventi!

„Jaunimo Keliai“ Redakcija taip gi ačiūoja visiems jauniems darbuotojams už pasidarbavimą mu-sų organizacijai, rėmimą „J. K.“ tinkamais rašteliais ir trokšta, kad ir sekančiuose metuose Jūs, jaunie-ji darbuotojai, su mumis kooperaty-viai dirbsite, nes tik vienytoomis spē-komis dirbdami mes atsieksime savo kilnaus ir garbingo tikslo: mūsų or-ganizacija pavyzdinčiai bujos, eisime į kilnesnį gyvenimą ir busime nau-dingais žmonėmis ne tik sau, bet ir visai žmonijai.

Naujų Metų Patarlė

Nauji metai —
Nauji lapai, —
Sako patarlė.
Pagalvokim
Ir suvokim,
Kokia jos prasmė.

Lapai sprogsta,
Vaisiai noksta
Kas metai nauji.
Bet jų laukiam,
Pasidžiaugiam,
Kada jie geri.

Ir vaikyti
Tur mainytis
Per Naujus Metus.
Augti žmogus
But patogus,
Doras ir kilnus.

Ir kiekvienas
Visas dienas
Tur gražiai gyvent
Ir geriešiams,
Ir kaltiesiems
Vien tik laimę lemt.

Suopis.

Sausis

Ir vėlą snieguotas
Sausis jau sugrįžo,
Linksmas pasigyręs
Su Naujaisiais Metais.

Visur sniegas, šaltis
Spausti mus pradėjo
Ir šiltesniais rubais
Reikia apsilvilti.

Kalnai ir pakalnės
Vis sniegu apkloti,
Ten buriai vaikųčių
Linksmas slidinėja.

Senelis žiurėdam's
Į juos susimastė:
„Kaip but dar malonu
Jaunystėn sugrįžti...“

Nauji Metai grįžta
Kožną-vieną sausi,
Bet, mielas seneli,
Jaunatvė negrįžta...

Juozas Grigaitis,
11 metų amžiaus,
Worcester, Mass.

— Ei, dėdute, kur eglutė
Tą neši?
— O vaikiukams mažiuliukams.
Ar graži?
— Kur nebus graži eglutė.
Visa žydi, kaip gėlė.
— O žaisliukai ka, dėdukai?
— Ir gi jiems!
— Tai gėrybės, tai linksmybės
Tiem mažiems!
Jūs visi labiau daboja,
Myli, visko dovanoja.
A. Gargalius.

Žvirblių Eglaitė

Sėdi maža Danutė prie lango, žiuri
ir užpustytą sniegu kiemą, į vargšą žvirb-
lėlį, kuris vos pabėga, vos pastraksti, ieš-
kodamas sau maisto. Pagailo Danutei
paukštelį: „Šalta jiems, tur but, žiemą;
ir lest nėra ko... nei muselių, nei grūdų...“

Priėjo ir Jonukas prie lango, ir jis
pasigailėjo žvirbliukų. „Žinai ką, Da-
nute“, tarė vaikas: „pataisykiva mudu
ir žvirblėliams eglaitę!“ — „Ką? Žvirb-
lėliams eglaitę? Ką tu prasimeinei?“ nu-
stebo mergaitė. „O šitai padarysiva“,
tarė Jonukas: „paimsiva eglės šakelę, i-
kišiva į dėžę nuo saldinių, o apačioj pa-
bersiva grūdų ir trupinių.“ Tai apsi-
džiaugs išalkę paukšteliai! — „Gerai“,
sutiko Danutė: „teesie ir jiems šventė.“

Kaip pasakė, taip ir padarė: iškio
eglės šakelę į dėžutę, pribėrė trupinių ir
grūdelių ir išnešė į kiemą. Pamatė
žvirblėliai, prišoko prie gardžių vaisių ir
pradėjo puotauti. Lesa ir linksmas čir-
ka.

Vertė S.

Muilo Burbulas

Prie atviro lango sėdėjo vaikelis ir
leido į orą gražius muilo burbulus. Štai
vienas didelis vaivorinis burbulas išlėkė
pro langą, pasikėlė augštyti ir prilipo
prie medžio šakos.

Medžio šakoj tupėjo paukštelis ir
nustebęs pažiūrėjo į nepažįstamą svetį.
Atskrido dar peteliškė, atrėpliojo vabalas,
žiuri visi į neregėtą daiktą.

— Koks tamsta gražus! — pagyrė
paukštelis. — Kokie tamstos brangūs ru-
bai! — pastebėjo peteliškė. — Ir kaip
gražiai pasiūst! — pridūrė vabalas.

— Taip, taip aš labai gražus, — iš-
didžiai, pasiputęs pasakė burbulas:
„žiurėkit, kaip many žiba saulė! Koks
aš puikus, įvairiomis spalvomis pasipu-
šęs, žiurėkit!..“

Bet, nesuspėjęs net pabaigti savo
kalbos, jis truko. Paukštelis, peteliškė,
vabaliukas — žiūrėjo, akis pastatė, ir ne-
žinojo, kur dingo burbulas. „Kur jis?“
— stebėjosi paukštis. — „šlapia vieta
teliko“, — pasakė peteliškė. — „A, tai
jis buvo tuščias“, — suprato vabalas.

Vertė S.

SLA. JAUNUOLIŲ DARBUOTĖ

CHICAGO, ILL.

Jaunuolių Orkestro Darbuotė.

Lapkričio 22 d. jaunuolių orkestras
grojo St. Pauls Ligoninėj daktarų ir
šiaip žmonių mitingo programė. Jau-
nuolių muzika visiems patiko.

Lapkričio 24 d. jaunuolių orkestras
grojo Lietuvių Auditorijoj susivienijimo
draugijų ir klubų ant Bridgeporto su-
rengtame Auditorijos naudai koncerte.
Publikai orkestra patiko, ką galima buvo
spėti iš karštų aploismentų. Taip gi
labai gražiai grojo jaunuolių orkestro
saxafonų sietetas, kuris buvo ir antru
kartu išauktas.

Užtai žinoma garbė ne vien tų vai-
kų tėvams, bet ir mokytojui p. J. Gru-
šui, kuris ne tik kad juos sumokino, bet
ir pats kartu grojo.

Gruodžio 16 d. jaunuolių orkestras
Mildos svet. buvo surengęs „Tea Party“.
Nežiurint, kad buvo blogas ir šaltas va-
karas, jaunuolių prisirinko daug. Buvo
nemažai ir suaugusių žmonių.

Laikė užkandžių programą vedėjas
J. Grušas, S. Kodis ir K. Baronas pasakė
labai įdomias kalbas apie jaunuolių dar-
buotę ir to darbo trugdinimus ir tt. Prie
progos tas jų kalbas aprašysiu, nes jos
yra netik įdomios, bet šiuo laiku ir bu-
tinai reikalingos visuomenei žinoti. P.
Petraitienė, pagyrė jaunuolius už išsirin-
kimą ir lavinimąsi to gražaus žaislo mu-
zikos ir tt. Edis Grušas žadėjo naudo-
tis p. Kodžio patarimais ir tt. Baigus
programą, jaunuoliai dar pasišoko.
J. Grušas iškėlė dvi dėžutes saldinių,
kurios p-lė B. Sliažiutė išdalino jaunu-
liams. Muzikantai, kurie sudarė orkest-
rą, buvo iš pačių jaunuolių ir grojo šo-
kiams tikrai gerai. Sendvičiai buvo tik-
rai gerai sutaisyti. Tai darbas p-nių
Sliažiutės ir Darskienės. Taip gi darb-
šiomis šeiminkėmis pasirodė ponio
Grušienė, Kantenienė, Kasparienė ir k.
tos.

Daugias tokių linksmy vakarėlių.

Jau-lių Draugas.

Nepaprasta Meilės Auka

(FELJETONAS)

„Nėra geresnių pasakų, kaip tos, kurias
pats gyvenimas sukuria.“ — Andersen.

Meilė yra pašėlusiai dėkinga tema įvairiems,
įvairiuose amžiuose gyvenusiems ir gyvenan-
tiems rašytojams. Tai jau toks pasiutęs daiktas.
Toks senas, kaip pasaulis, ir visuomet naujas.

Nagi paklausykite, koks čia dėsis romanas,
kad iš to suprastumėte, jog tas pats meilės da-
lykas — tikrai vis įvairiose šviesose ir aplinky-
bėse pastatytas — išties yra kuodėkingiausia
ir kuosultingiausia tikromis gyvenimo sultimis
tema duonos prašančiam ir tam tikrą įkvėpimą
turinčiam plunksnai.

„Germanai“ jau baigė išeiti, ir maža siau-
rojo geležinkelio stotelė J...lio miestukų jau bu-
vo prikrauta dėžių su paskutine vokiečių kare-
viška manta — žinoma, plius manta, „netiesio-
ginių mokesčių“ pavidalu nusavinta nuo atbun-
dančių į laisvą gyvenimą Lietuvos piliečių. Po
kilusios Vokietijoje revoliucijos ir tam tikro
netvarkos gaivalo įsiveržimo į vokiečių kariuo-
menės eiles, jie — matyt — rado tinkamiausiu
žestu iš jų pusės demonstratyviai apiešti vargšę
Lietuvėlę. Paskutiniomis jų gyvenimo dienomis
po didelį Lietuvos plotą ėjo skubys atsiskaity-
mai jausmų ir kitose srityse, kurios lietuviams pa-
siekiančias Lietuvoje įvairių amžių, pavidalų ir
užimanų vietų „matyk“, „šeimyninkų“ ir kito-
kių Barborų per netrupų okupacijos laiką įgy-
ventas įvairaus pobūdžio pozicijas.

Kalbamo miestuko „kriaučianka“ B—nė tu-
lą dieną iš to istoriško laikotarpio turėjo nema-
žą susijaudinimą ir rūpesnį: jos numylėtasis
„šačas“** ir kavalierius, prie žandarų dalies
priklausęs Teodoras, rytoj turėjo vykti iš mies-
gus daiktas“. L. V—skas.

tuko ir visi iš Lietuvos, kaip jis sakė — „Nach
Berlin“***). Nepaprastas liudėsys apamė siuvė-
jišką šėryrą širdį, kuri ir taip jau nemažai
prisikentusi — išleisdama savo vyrą į rusų ka-
riuomenę, kai tos lemtinės dienos išvakarėse jos
numylėtasis Teodoras, atėjęs į jos seklyčią, pa-
sidėjo kepurę ant lango, pasiglostė į abi puses
rudus plaukus ir nusiimdamas storo, drumstos
spalvos kaulo kraštais akinius, balsu einančiu
kaip iš po žemės, momentui pritinkamai tarė:

— Ja, Magduk, aš rytoj turiu būti ant Ber-
lyno!..

— Ką? Tu?.. Ne, juokuoji.. Tu juk pasi-
likai!

— Negaliu, Magduk! Norėjimas — bet
negaliu... Ferboten!**). Reikia išvažiuoti..

— Bet gi tu sakei, Teodorai, kad galėsi pa-
silikti, kad Vokietijoj sumišimas ir tavęs niekas
neiškos, kad tu manęs vienos nepaliksi..

— Taip, mano šač, — norėjimas, bet... fer-
boten, uždrausta, negalima pasilikti..

— Tai kaipgi bus su manim ir su... O, ne,
ne!.. Aš irgi drauge važiuosiu, aš nepasiliksiu
čia, aš negaliu čia pasilikti..

— Negalima, mano šač, — sakau, norėjimas.
bet negalima... Kad būtų galima..

— Bet aš vistiek nuo tavęs nepasiliksiu!..
— pašokusi ir į Teodoro glėbį jautriai įšokusi
įdramatizavo momentą kriaučianka Magdė, kurią
vertė tą daryti tulos net labai „storos“ aplinky-
bės. Rudaplaukis Teodoras, matomai, kažką la-
bai gliai ėmė mąstyti, nes jo rankos labai spau-
damos be paliovos ėmė glostyti raudonos galvos
plaukus.

— Hm!.. Gaila, labai gaila... — vokiečiuoda-
mas balsiai galvojo rudaplaukis Teodoras del
tokio sunkaus skyrimosi aplinkybių: — Hm...
norėjimas, bet negalėjimas... ferboten, ir labai
labai ferboten...

— Aha! — staiga kažką atsiminė Teodoras
ir nušvitusiu veidu ėmė raminti savo jau bepra-
dedantį žliumbti šačą: — Tu žinai ką, Magdalīn,
yra galėjimas padaryti — tu važiuos su manim
drauge, nach Doičland — į Vokietiją... Ir kodėl
gi aš pirma to negalėjau sumanyti!.. — lyg pri-
kišimam sau baigė savo mintį rudaplaukis „ša-
čas“. Magdutė, žinoma, apėjo iš staigaus pa-
lengvėjimo, kiek tikrai galėdama. — Mein šač,
mein šač, mein šač!.. — puldama Teodorą bu-
čiuoti prapliupo kalbėti pro džiaugsmo ašaras sto-
rablauzdė B., ir jos Teodoras, nebeatlaikydamas
jos tokios staigos ofensyvos, turėjo kiek pasi-
traukti atbulas po kojų katinui ant uodegos, iš
nerimo suriko:

— Škač!..

Tą vakarą J...lio siuvėjos B. seklyčioje il-
gai buvo languose šviesos, matyt viduje prie kaž-
ko buvo stropiai rengiamasi, o ponas Teodoras
kartą buvo išėjęs laukan ir po kiek laiko atnešė
ant pečių užsivertęs didelę medinę dėžę ir glėbį
lentų, jos viršų akinai užkalti.
— Man su tavim važiuoti į Vokietiją nega-
lima, tai tu turėsi įlipti į tą dėžę, kurioje aš ta-
ve turėsiu užkalti.. — Tuo būdu, esą, busią leng-
viau per rubežių savo „šačą“ įgabenti į fater-
landą, nes galima busią dėžę priskaityti prie

*) Šač — vokiškai „brangumynas“, „bran-
***) Uždrausta L. V—skas.

*) i Berlyną. L. V—skas.

*) Uždrausta L. V—skas.

„militer“ daiktų. Na, o Vokietijos pusę pasie-
kus, žinoma... ir taip toliau. Žodžiu, meilė visą
ką mugalį — ir tą patį vakarą dėžė buvo visiškai
paruošta užkalimui.

Ryto metą rudaplauki Teodoro maloniū ru-
pesniū prie našlės siuvėjos B. vartelių atvažia-
vo porinis vokiečių kariškas vežimas ir dvejetas
vokiečių su labai perplačiais jiems batų aulais
vos įrito dėžę į vežimą.

— Daug Teodoras vežasi į faterlandą! —
pastebėjo vienas iš jų, kai jau dėžė buvo įversta
į vežimą, ir antram ant jos užšokus pirmasis
vežimą arkliais nuvažničiojo J...lio siaurojo ge-
ležinkelio stotelės link.

Stotelėje garavo, spengdamas, mažiukas
siaurojo geležinkelio garvežėlis, o po nedidelę
platformą zujo jau nebeskaitlinga buvusios vi-
sagalės okupacinės valdžios atstovai. Matyt,
kad jau buvo paskutiniai jų įkzemplioriai.

Vokietikai dėžę, atvežę, nekrovė stačiai į
vagonėlį, bet pastatė ją nukėlę ant platformikės,
laukdam, kol ateis jos savininkas Teodoras.

Po kokio pusvalandžio, visiems palengva su-
sirinkus į kruvą, buvo padarytas mažas patikri-
nimas ir neužilgo traukiniukas palengva nuri-
dėjo nuo stotelės su mėsųvų milinių d'vėtojais,
kurie jame uždainavo savo mėgiamą dainą: —
„Dy nacht am Rein...“

Paliktos dėžės taip, rodos, niekas ir nepas-
tebėjo. Tur but nebebuvo kam jos į vagonėlį
įkelti..

Kai jau J...lio miestuko gyventojai galuti-
nai įsitikino, kad miestukų nei vieno „germano“
nebėra, jie pradėjo išdrįsti vis arčiau prieiti ap-
žiūrėti vokiečių palikimą.

Stovėjo kiaurai atidarytos durys nuo gar-
vežiuokų depo prie stotelės ir kaur buvo prava-
ras stotelės langas. Po jos vidų jau, rodos, nie-
kas nebevaikščiojo..

Vokiečių paliktoji ant platformos dėžė išsto-
vėjo lauke visą šaltą rudens naktį. Niekas jos
nebuvo išdrįsęs prieiti paliesti, nes — ką gali
žinoti, gal tie „germanai“ tyčia ją taip paliko,
kad žmones išmėginti, o iš pačių — žiurėk —
koks vienas ir stovi kame nors už kampo sargy-
boje: tu tik eik prie dėžės, o jis tau iš netyčių
puff! iš šautuvo.. Bet kai rytą jau aiškiai nei
vienos okupantiškos dašios niekur miestukų

ir stotelėje nebesimatė, tai išsamiogę kai ku-
rie piliečiai — iš pradžių nedrąsiai, o paskui ir
drąsiau — prie tos dėžės prisilinko ir dėdė
Gervazas net pats pirmas ant jos atsisėdė ir net
į jos šoną sujudomas iškratė savo pypkę.

— Tai vot, vyrai, ir nebeturime pednany..
Išėjo galų gale!..

— Na, ir prismaugė mums gana! — atsi-
liepė dėdė Protazas, ir kiti ėmė tą temą kalbė-
tis.

— Kad jie daugiau ir nebegrižų, — ne-
duok, Viešpatie!.. — nulaikymo nematomus vo-
kiečius atsiradusi prie vyrų ir senoji Morta, ku-
ri kažin ko po apystovę knebinėjo, lyg ko ieš-
kinėdama.

Kai jau susirinko gerokas burys be „val-
džios“ pasilikusių piliečių ir kai visi ėmė balsiai
ir drąsiai kalbėti, kviesdami — eisim, viską ap-
žiūrėsim! — dėdė Gervazas, sėdėdamas ant dė-
žės staiga pajuto lyg kažkas dėžėje gyvas sulru-
tėjo. Iš pirmo karto jis neatkreipė dėmesį į tai,
o jau antru kartą paslaptingam judėjimui dėžėje
pasikartojus jis iš sykiu nušoko ant žemės ir at-
sitraukęs per kelius žingsnius į šalį, stumdyda-
mas susispietusių vyrus, nusimetė kepurę ir iš
išgrasčio persižegnojo:

— ...Juozapai šventas!.. Kad tu nesulauk-
tum! Kas čia dabar, vyrai?..

Visi vyrai irgi pašoko į šalį ir išsigandę su-
durė savo akis į paslaptingą dėžę. Kažkas už-
mynė net dėdės Gervazo iškritusį iš dantų pyp-
kį. Dėžėje aiškiai kažkinkas ėmė krutėti.. Ma-
tėsi net kai išlindo pro lentų plyšį šiaudų pluoš-
telis.

— Miną, vyrai, užtaisė, — sprogs... — pra-
tarė; vos liežuvi beapversdamas dėdė Gervazas.

— Su pulemiotu pasislėpė vienas, — iš-
šaudys dabar visus... — pataisė jį dėdė Prota-
zas.

Visi, nenutraukdami akių, žiūrėjo į dėžę.
Po vyrų nugaras pagavo zaidamos bėginėti vik-
rios skruzdėlikės...

— Palaukit! Durniai!.. — prasistumė į
prieikį dėdė Cirineušas, gyvas lankstus senis: —
Ko persigandot?.. Aš per impončių vainą dar
netaip... Ko išsižiojot visi, sakau?!.. Ei, kas
ten?!

Dėžė tylėjo.

— Kas ten, sakau!? Šausiu..

Dėžė tylėjo.

— Ver ist da!? Fajar..

— Paleiskite, vyreliai!.. — kažkas dusliu
balseliu iš dėžės atsiliepė.

— Na, čia dabar kas per stebuklas!.. — ta-
rė drąsiau abu dėdės, Gervazas ir Protazas, be-
siartindami į dėžę.

— Vyrai, kirvi! Atlėskim!.. — sukoman-
davo japonų karo didvyris dėdė Cirineušas, ei-
damas prie dėžės. — Et, jūs, vyrai, vyrai, —
mina, sprogs, pulemiotai!.. — su pašaipą visus
apvedęs akimis prie dėžės sustojo t...klės išgel-
bėtojas.

(Tęsia ant 6 pusl.)

S. L. A. REIKALAI

S. L. A. REIKALU NUOTRUPOS

Rašo Pr. Bajoras.

Skaitant šitą mano pastabą, jau dauguma kuopų turės išsirinkę savo naujas 1928 metams valdybas. Rinkamos šitiems urėdams narius, kuopos, beabejo, dėjo pastangų, kad išrinktus tokius žmones, kurie gerai suprantą S. L. A. reikalus ir kurie mokės tinkamai kuopų gyvenimą vairuoti.

Linkėtina visiems kuopų valdybas užimantiems nariams kodaugiausia išstverti tinkamai S. L. A. reikalus vesti. Musų troškimu taip gi yra, kad užimantieji kuopų urėdus nariai organizaciją vestų tiesiu, idealingu frernalizmo ir lietuviybės keliu. Pageidautina taip gi, kad sekančiais metais mūsų organizacijoje pasireikštų komžiausia nesupratimui, kad Susivienijimas dirbtų tik savo narių ir lietuvių labui.

Tai širdingi mūsų linkėjimai ir troškimai.

Su Naujais Metais pradedama S. L. A. Trečiasis Aukšinis Konkursas. Bus tai proga S. L. A. nariams pasižymėti. Bus proga laimėti dideles auksines dovanas. Bus proga daug lietuvių prie šios didžiulės lietuvių organizacijos prirašyti. Darbuotojai už savo darbą pasidžiaug dovanomis, prisirašę prie Susivienijimo lietuvių — didžiulysis įstoje į miloninę organizaciją, didžiulę Amerikos lietuvių šeimyną. Įstojusieji taip gi apdraus savo gyvybę ir sumažins rūpesčius savo šeimų, kuomet jiems reiks su šiuo pasauliu skirtis.

Kai kurie S. L. A. darbuotojai jau dabar rašinėja centran laiškus, prašydami juos išrašyti į Trečio Aukšinio Konkursu organizatorių eiles. Tie kurie jau užsirašę — bus pirmosios eilės. Kurie norite stoti šitan darban — tai galite prie pirmos progos padaryti.

Dideles dovanas laimėti visi S. L. A. nariai turi lygios progos. Tam net ir kiek sunkesnės aplinkybės skirtumo nesudaro.

Oficialis Trečio Aukšinio Konkursu paskelbimas tilpo praėjusio „Tėv.“ num. Dalyvaukite jame. Čia ir biznis ir gražus, broliškumo darbas!

„Tėvynės“ Miloninis Numeris, jau dabar galima sakyti, bus didelis, gražus ir turiningas. Raštai ir darbuotojų paveikslai redaktorių plaukia kasdien. „Tėvynės“ Miloninis Numeris bus tai mūsų organizacijos istorinis atvaizdas. Senieji nariai rašo apie pergyventas mūsų organizacijos dienas seniau, jaunesnieji prisimena tai, kas nutiko pastaraisiais laikais; gyvenimo prityrę darbuotojai nurodo vaizdžius kelius į kitią Susivienijimo ateitį.

Laukite Miloninio „Tėvynės“ Numerio. Jis pasirodys pradžioje sekančių metų. Jis mūsų visus narius pačiai supažindins su

S. L. A. kilniais tikslais, darbuotojais ir pasistengs įrodyti permatomą ateitį, kur link mūsų Susivienijimas jau veik pusanžis iriasi.

Be kitų, gavome „Milioninį Numerį“ rašinėli ir S. L. A. darbuotojos, p. Baltušienės iš Brooklyn. Jos rašinėli man labai labai patiko. Ji iškėlė vieną svarbiųjų reikalų. Ji kalbėjo apie S. L. A. Našlių ir Našlių Fondą. Jos rašinį pasiskaitysit Miloniniame Numeri. Bet šiuo syk man norisi priminti tik tiek, kad p. Baltušienė savo žodžius paremia ir darbu. Ji savo laiszę redaktoriui rašo: „Rašau vien tik apie Našlių ir Našlių Fondą todėl, kad mano supratimu, tai yra svarbus reikalas ir jis pas mus puseitai užmirštas. Čia rasite Money Orderį, kurį meldžiū perduoti ir Našlių ir Našlių Fondą. Aš gi su pradžia 1928 metų skaitysiu sau užduoči, kol mano gyvenimo aplinkybės leis, kas metais mokėti po 1 dol. ir N. ir N. Fondą. Tai gi išanksto užsimoku už du metus.“

Jei taip apie N. ir N. Fondą manytų visi mūsų organizacijos 20,000 narių, kaip mano p. Baltušienė, tai išties Susivienijimas nudirbtų milžinišką darbą labdarbe! Juk N. ir N. Fondę būtų 20,000 dol. kasmet! Su šita suma Susivienijimas galėtų ne dešimtims, bet tukstančiams nelaimingų našlių ir našlių skaudžias ašarėles nušluostyti!

Kas paseks p. Baltušienės gerą pavyzdį?

Paskutiniiais laikais komunistų organai pasirūpė veik išimtinai Susivienijimo reikalais. Jie, be pasigailėjimo, niekina mūsų darbuotojus, purvina S. L. A. Pildomąją Tarybą, organo redaktorių ir visus tuos, kurie bent vienu kitu darbeliu prisidėjo Susivienijimo burojimui.

Ir... visi tie šmeižtai baigiasi vienu, sutartinu, komunistinio kromelio garsiniu: balsuokite už komunistų partijos kandidatus.

Išvadų šiame reikale nereikia daryti. Kiekvienas S. L. A. rimtas narys mokės jas tinkamai pasidaryti.

Kuomet S. L. A. kuopa sutveria jaunuolių kuopą, tai ne tik ta kuopa, bet ir visa mūsų organizacija keleriojai paauga. Kuomet kuopoje įsikuria jaunuoliams lietuvių kalbos mokyklėlė — ne tik kuopa, ne tik Susivienijimas, bet ir visa Amerikos lietuvių gyvenimo eiga lietuvių didelį šuolį pažengėja.

Stengkimės, kad kodaugiausia jaunuolių kuopų turėtume. Dėkime pastangas, kad kiekvienoje S. L. A. kuopoje lietuvių kalbos mokyklėlė gyvuotų!

Taip darydami eisime į skaidrią ateitį. Taip elgsimės, vis sieksime ir sieksime prie naujo, augšto tikslų.

SLA. Pirmą Apskritį Aplankius

Rašo S. E. Vitaitis.

Minersville, Pa.

Nemažas angliakasyklų miestelis, todėl ir lietuvių kolonija gana skaitlinga — spėjama, kad čionai gyvena apie 3,000 lietuvių. Nuo senų laikų čionai gyvuoja S. L. A. 13 kuopa, kuri lietuvių gyvenime savo veikimu užima beveik pirmą vietą. Kuopa turi 190 narių ir finansiskai gerai stovi — turi viršaus 600 dol. kuopos iždė. Dabar kuopa svarsto net tokį didelį darbą, kaip Lietuvių Salės pastatymas, kad nereikėtų vietos lietuviams su savo kultūrinio veikimo po svetimus kampūs traukintis. Tai didelis ir svarbus 13 kuopos pasivertimas ir kuopos pirmininkas brolis Banišauskas pareiškė, kad jie šį didelį darbą įveiks. Kuopoje priguli keliolika jaunuolių ir burelis energingų moterų, kurių tarpe yra ir Amerikoje gimusių ir augusių ir jos aktyviai kuopoje veikia.

Beabejonės pirmą vietą darbuotėje užima nenulstanti ir S. L. A. labai atsidadė veikėjai: A. J. Banišauskas, J. Staneika ir V. Botyrius. Pastarasis dar jaunas vyras ir gabus meno srities veikėjas. Brolis Botyrius vadovauja scenos darbuotėje ir mokinia chorą, kuris pasižymi gražiu veikimu ir yra žinomas visoje šioje apylinkėje. Pasiūdekavojant brolio Botyriaus pastangoms ir 13 kuopos vardu surengiamas gražių vakarėlių. Taipgi šiais metais kuopos valdyboje buvo ir veikė dar ir sekmą šviesus S. L. A. veikėjai: J. Palubinskas, L. Leonas, P. Ananavičius, L. Klevinskas ir kiti.

S. L. A. 13 kuopa Centro organizatoriui prakalbas surengė lapkričio 16 dienos vakare. Publikos atsilankė apie 70 ypatų, ir visi ramiai išlausė nuodugnaus paaiškinimo apie S. L. A. organizacijos naudingumą ir jos reikalingumą kiekvienam lietuviui. Pažymėtina, kad šiose prakalbose pusė publikos buvo moterys. Pabaigus prakalbas pora vyrų šoko su klausimais: vienas kėlė triukšmą delei S. L. A. apyskaitų, o kitas reikalavo, kad jam būtų pasakyta, ar Susivienijimas leidžia „darbininkų literatūrą“, jei gijasi apšvietos sklaidimu. Mat yra žmonių, kurie neišgydomai susirgę „darbininkų skumų“ ir jie nieko neskaityti apšvietai ir kultūra, jei kas antras žodis neagituojama už „susipratusių darbininkus“. Bet kuopos pirmininkas p. Banišauskas gražiai nuramino šiuos klausimų mylėtojus ir susirinkimas pasibaigė gražioji nuotalkoj.

Pasikalbėjus su 13 kuopos veikėjais apie jaunimo organizavimą, gautas užtikrinimas, kad bus dedama reikalingų pastangų ir esą bus sutverta jaunuolių kuopa. Ir reikia pasakyti, kad S. L. A. 13 kuopos veikėjai savo duotu žodžiu tuščiai nežėdžia, bet paremia realiu darbu. Jau gauta žinių Centran, kad 13 kuopos veikėjai visu frontu dirba jaunuolių kuopos suorganizavimui ir neužleis Minersville prašes veikti Amerikoje gimęs ir augęs jaunuolis po S. L. A. vėliava — bus jaunuolių kuopa. Tai labai gražus, svarbus ir naudingas darbas ir todėl S. L. A. 13 kuopos veikėjams tenka tik gero pasisekimo palinkėti, kad kuortimiaušioje ateityje jiems pavyktų suorganizuoti skaitlingą S. L. A. jaunuolių kuopą. Ir jei tik bus dedama pastangų, tai be mažiausios abejonės šioje veikloje ir nemažoje lietuvių kolonijoje S. L. A. jaunuolių kuopa bus. Vadinasi, Minersville S. L. A. veikėjai parodys visu

frontu ką jie gali atlikti S. L. A. darbuotėje.

St. Clair, Pa.

Šiame miestely lietuvių gyvena apie 1,000, tačiau lietuvių visuomeninis gyvenimas labai apmiręs. Čionai gyvuoja S. L. A. 290 kuopa, kuri turi tik 22 narių ir mažai ką gali veikti, nes esą lietuvių labai nerangūs ir parengimų nelanko. Yra nemaža ir gražaus priaugančio ir jau augusio lietuvių jaunimo, tačiau nėra kam tarpe jo darbuotis, todėl esą negalima tikėtis ir prie Susivienijimo pritraukti jaunimo — nėra kam veikti. Gaila, kad taip skaitlingos lietuvių kolonijos visuomeninis veikimas apleistas.

S. L. A. 290 kuopos rengtos prakalbos neįvyko delei publikos nesurinkimo. Tačiau kuopos veikėjai nusiskundė, kad dabar čionai tik labai retais atsitikimais galima neskaitlingai publikos suaukti ir prakalbas, nežiurint kaip prakalbas nerengia. Šiais metais kuopoje darbuojasi: J. Mikalauskas, A. Kanas, J. Staneika ir kiti veikėjai. Patartina, kad S. L. A. 290 kuopos veikėjai bent šiais metais subrustų pasidaruoti naujų narių prirašymu prie kuopos. Nežiurint kaip nerangūs būtų prie visuomeninio veikimo lietuvių, bet vistiek juos galima išjudinti padėjus reikalingų pastangų. Kuomet kuopoje bus daugiau narių, tai atsiras ir daugiau veikėjų.

Frackville, Pa.

Kaip vietos evikėjai spėja, tai šiame miestely gyvena apie pusantro tukstančio lietuvių. Čionai gyvuoja S. L. A. 164 kuopa, kuri turi apie 80 narių. Taipgi kuopoje priguli 10 jaunuolių vaikų skyriuje. Kuopa šiokiu tokiu veikimu pasižymi, nes kuopoje darbuojasi sekmą energingų veikėjų: J. Kliučinskas, K. Makauskas, V. Bacvinkas, P. Šlamiškis, A. Zalenka, P. Zavis ir kiti.

Centro organizatoriui surengtos prakalbos įvyko lapkričio 19 d. vakare. Publikos atsilankė apie 30 ypatų ir visi ramiai prakalbą išlausė. Tik pasibaigus prakalboms atsirado tulas ne pilnai blaivas triukšmadarys, kuris pradėjo neva su klausimais, o vėliau pradėjo vesti polemiką ir ant galo ėmė koliotis. Matyt tas rimtas ir tik pasigailėjimo vertas žmogelis pildė „darbininkų politikos“ įsakymus, bet reikia pasakyti, kad labai nevykusiai jis savo „idėją“ atstovavo. Oficialiai užsidarius prakalboms, jam pagalbon stojo ir kiti kuopos vadai, ypač kuopos sekretorius labai puikiai jam „turavojo“. Žiūrį žmogus į tokius S. L. A. veikėjus ir manai sau: kuriems galams dar prakalbas rengti S. L. A. agitacijai, jei patys kuopos nariai tokiose prakalbose mėgina triukšmą sukelti ir tuo būdu skleidžiamą agitacijos žodį visiškai sunaikinti. Tai tik be-reikalingai eikvojama energija ir lėšos. Visokių mat S. L. A. veikėjų yra.

Linkėtina, kad S. L. A. 164 kuopos veikėjai juo greičiau prieitų prie tokio supratimo, kad atskirtų asmenines polemikas nuo bendro svarbaus darbo ir pajęgtų suprasti, kas tik apkalbėti tik kuopos susirinkime ir kad keliams bereikalingas triukšmas agitatyvų prakalbose tik žala organizacijai neša. Kodel visi kuopos veikėjai negali būti tokiais šviesiais žmonėmis, kaip šių prakalbų vedėjas, kuriuomi, rodos, buvo vice-pirmininkas brolis K. Makauskas. Jis miniamam triukšmadariui pasakė,

kad nevaryk polemikų, bet stauk klausimą tokiomis reikalais, kurie tau nesuprantami iš kalbėtojo paaiškinimų ir pagaliau pastebėjo, kad tokios polemikos galima kelti tik kuopos susirinkime, o ne viešose prakalbose. Vadinasi, rimtas vyras prakalbų vedėjas ir tinkamą pastabą triukšmadariui padarė.

Gilberton, Pa.

Nedidelė lietuvių kolonija ir lietuvių veikimas čionai labai menkas. Nusiskundžiama, kad nėra kam veikti ir kad vietos lietuvių labai apsilėdė ir jokiu viešų parengimų nelanko. Čionai gyvuoja S. L. A. 39 kuopa, kuri turi 28 narius ir rodos tris jaunuolius suaugusių skyriuje. Kuopoje darbuojasi V. Sadauskas, J. Paulukonis ir kiti.

Rengtos prakalbos Centro organizatoriui neįvyko delei publikos nesurinkimo. Veikėjai tikrino, kad čionai yra didelė naujenybė, jei bent į kokias prakalbas susirenka kiek didesnis skaitlius publikos. Vėrtų kuopos veikėjams pasidaruoti daugiau jaunimo prirašant prie kuopos, tai tuomet būtų kam veikti ir pasekmė būtų galima visuomeninio veikimo gyvenimui vykinti. (Daugiau bus)

SLA. APSKRIO DARBUOTĖ

SLA. 2-ro APSKRIO KUOPŲ ŽINIAI.

SLA. 2-ro apskričio kuopų delegatų nutartas maršrutas prasidės su 1 d. sausio, 1928 m. ir tęsis per visą mėnesį. Maršrutui tas laikas parinktas todėl, kad su ta diena prasideda S. L. A. Trečiasis Aukšinis Konkursas. S. L. A. 2-ro apskričio valdyba ir matė reikala tą konkursą patikti su maršrutu, kad laiko negaišuojan imtis darbo.

Kuopoms dienos nesirktomos; jos gali pačios pasirinkti bilę dieną sausio mėnesio ir apie tai pranešti apskričio sekretoriui. Kalbėtojus kp. gali pasiskirti iš pereinų metų kalbėtojų listo, o jei ten tinkamo nerast, tai pranešit sekretoriui kokio jų pageidautumėt, tai apskritys pasistengs jums jį gauti.

Specialė tema šiam maršrutui nesikiama, bet mūsų tikslas su pažindinti visus, kodėl būtina reikia jaunuoliams priklausyti prie S. L. A. Daugelis tėvų priklausančių dar nesupranta reikalo savo vaikus prirašyti prie šios organizacijos, o pašaliniai dar mažiau tuo klausimu turi su pratimo. Todėl laike šio vaizdas ir turi būti dedamos pastangos visus supažindinti su tuo taip būtinu ir svarbiu reikalu.

Svetainės ir plakatų išlaidas kp. pačios pasidengs, išskyrus tas, kurios finansiniai yra labai silpnos ir neišgali; toms apskritys padengs išlaidas.

Bet rengiant prakalbas reikia stengtis, kad pasiekti su garsiniais tuos žmones, kurie mažiausia turėjo progos susipažinti su šia organizacija. Prakalbose reikia sudaryti ir programėlis, nes tuomi sutrauksime daugiau publikos.

Apskričio Suvažiavimas.

Šio apskričio suvažiavimas įvyksta nedėlio, sausio 18 d., 1928 m., McKinley svetainėje, 1 val. po pietų. Minėta svetainė randasi ant 39-tos ir Western gatvių esančiam McKinley parkuty. Suvažiavimas yra metinis ir jame bus renkama valdyba 1928 metams.

Visoms kp. yra išsiuntinėta laiška, bet jeigu kuri kp. del kokių priežasčių nebutų gavusi laiško, tai šitą organe pranešk perskaitykite kp. susirinkime ir išrinkite delegatus. Kadangi suvažiavimas prasidės po pietų, tai ir iš tolimesnių kolo-

nijų delegatai gali pribūti.

Tos kp., kurios dar iki šiol nepriklausė prie šio apskričio, taip gi pasistengkit išrinkti delegatus ir prisijūsti į šį suvažiavimą. Prigulėti prie apskričio yra svarbu, nes visos kp. per savo atstovus suvažiavimuose pasitaria bendrai apie S. L. A. reikalus, rengia maršrutus, paskaitas ir atlieka kitus darbus bendrai, kurie tik yra galimi jų spėkoms atlikti. Pavienės kp. to negalės niekad atlikti, ką gali atlikti bendrai visos kuopos.

Mokėtis į apskritį mažą — 2 centai į metus nuo kiekvieno nario. Delegatai yra renkami po vieną nuo dešimties narių arba didesnio to skaičiaus. Kiekviena kp., nežiurint kad ir 5 narius turėtų, turi tiesą pasiųsti delegatą.

Apskritys taip gi yra padarę tarimą, kad silpnos kp. neturindios iždė pinigų yra priimamos veltui. Joms taip gi duodama visokia pagalba iki jos sustiprės. O kad apskritys nesiranda silpnų kp., tai aišku, kad tos kp., kurios prisideda prie apskričio, matydamos, kad kitos veikia irgi pasidaro veiklios ir gauna naujų narių. Gi prisirašius daugiau narių, kp. palieka tvirtesnė ir pradeda vystyti savo veikimą dar plačiau.

Iš kokio atžvilgio neimsi, prie apskričio priklausyti yra labai svarbu ir todėl tos kp., kurios dar iki šiol nepriklausė, malonės prisidėti prie šio apskričio dabar.

M. Bacevičius,

SLA. 2-ro Apskričio Sekr.,
3116 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

10 APSKRIO METINIS SUVAŽIAVIMAS.

Kuopoms Pranešimas.

SLA. 10-to apskričio metinis suvažiavimas įvyks sausio 15 d., 9 val. ryte, Polonia Hall, 3-rd and Burnham St., Milwaukee, Wis.

Visoms prie apskričio priklausančioms kuopoms išsiuntinėjam laiškus prieš metinius susirinkimus tuo reikalu, bet dar ir čionai kartoju, prašau kuopų išrinktus atstovus būtinai suvažiuoti laiku. Visi būkite lygiai kaip 9 val. ryte. Gerai žinote, kad metiniam apskričio suvažiavime turimi daug darbo atlikti, kas užima nemažai laiko.

Suvažiavimas šaukiamas po priežiūra vietinės S. L. A. 328 kp., kuri deda visas pastangas viską kogeriausiai priuosti. Svečius-atstovus vaišins skaniais piekais, linksmūs gražiu programui ir šokiais. Programas būsis gan įvairus, nes jame dalyvaus pagarsėjus kaimiečių grupė iš Kenosha; pamatysime iš Lietuvos atvykusius kaimiečius ir išgirsime gražius skambančių dainelių.

Varde 10 apskričio kviečių ne tik atstovus, bet visus apylinkės miestelių lietuvių. O labiausiai vietinius ateiti pamatyti gražaus programo. Taip jau bus proga sueti į pažintį su 10-to apskričio kuopų darbuotojais.

Stengkitės visi sausio 15 d. 2 val. po pietų ateiti į Polonia Hall.

M. Kaspaitis,
SLA. 10-to Apskr. Sekr.

WESTVILLE, ILL.

Visuomeniškas susirinkimas įvyks pėnyčioje, 6 d. sausio, 1928 m., 6 val. vakare, miesto svetainėje. Susirinkimo tikslas organizavimas S. L. A. jaunuolių kuopos Westville. Visi, be skirtumo, malonėkite atsilankyti ir atsiveškit vaikučius. Vaikai bus primami į jaunuolių kuopą nuo dviejų iki 18 metų amžiaus.

V. MOŽRIMAS, Sekr.

IŠ S. L. A. KUOPŲ DARBUOTĖS

BINGHAMTON, N. Y.

Atydai S. L. A. 50 Kp.

Nariams.

Mūsų kuopos metiniame susirinkime laikytame gruodžio 6 dieną 1927 m. likos nutarta didelė didžiulė balsų surengti S. L. A. metinį balių Lietuvių Svetainėje, 269 Clinton St., Binghamton, N. Y., sausio 6 d., 1928 m., nuo 7:30 val. vakare. Ir taip gi tuo pat syk likos nutarta, kad visi nariai turi tam baliuje imti dalyvumą, t. y. ar bus ar ne vis vien turės už bilietą užsimokėti. Komisija deda visas pastangas, kad svečius ir narius užganėdinti.

Bilietai moterims ir merginoms po 25c.; vyrams gi ir vaikams po 35c.

J. M. Bučinskas,
Sokr.

SLA. Kalendorius

APSKRIO BEI KUOPŲ PARENGIMAI

—o—

WANAMIE, PA., S. L. A. 230 kp. balius įvyks gruodžio 31 d., Frankos Svetainėje. Pradžia 7 val. vakare.

—o—

CLEVELAND, OHIO, S. L. A. 136 ir S. L. A. Jaunuolių 339 kuopa rengia smagų vakarą sausio 1 dieną, 1928 m., Lietuvių Svetainėje, 6835 Superior Ave., Cleveland, Ohio. Durs atdaros 3:30 po pietų; koncerto pradžia 4:30 val. Programui įžanga 50c., šokiai 35c. ypatai, arba 50c. porai. Bus išpildyta didokas programos: muzika, dainos, duetai, solo, komedija, prelekcia, klesiki šokiai, monologai ir tt. Po programui — šokiai. Atsilankiusieji bus užganėdinti.

—o—

NANTCOKE, PA., S. L. A. 12 kuopos jaunuolių balius įvyks 7 d. sausio, Sakalų Svetainėje, E. Church St. Visi lietuvių, ypač S. L. A. nariai, prašomi į šį parengimą atsilankyti.

—o—

INDIANA HARBOR, IND., 185 kp. balius bus sausio 8 d., T. Ivanovo Svetainėje, kamps Broadway ir Deodar St.

—o—

LEE PARK, PA., S. L. A. 68 kp. balius ir šokiai bus sausio 14 d., P. Naminskio Svetainėje, 205 Boland Avenue.

T E M Y K I T E !

Didelis 548 Puslapių Paveiksluotas Veikalas Antgalviu

Susivienijimo
Lietuvių
Amerikoje

I S T O R I J A

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų frernalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išeivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipazinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina \$1.50
Drutame apdare \$2.00

Reikalaujami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu:

„T E V Y N Ė S“ A D M.,
307 W. 30-th Street,
NEW YORK, N. Y.

LIETUVIAI AMERIKOJE

SPRINGFIELD, ILL. Kupreio Prakalbos.

Gruodžio 11 dieną čia atsibuvo A. Kupreio prakalbos. Kupreio neseniai sugrįžo iš Rusijos „rojaus“, ten iš buvęs pus antrų metų laiko. Šitas žmogus, budamas karštas komunistas, važiuo į Rusiją su vilčia ten susirasti sau ir kitiems savo draugams geresnį gyvenimą nei kad šioje kapitalistinėje šaly. Bet jam ten nuvykus, vietoje geresnio gyvenimo, atrado tikrą pragarą su raudonais velniais-komisarisais ir gaujomis šnipų, kurie jau 10 metų kaip terorizuoja tos šalies nekultūringą ir apšvietoję šimtmečiais nuo civilizacijos atsilikusių liaudį. Jis apsakė toje šaly patirtus savo įspūdžius, nes jam teko gerai pažinti gyvenimas darbininkų, kaimiečių ir valdininkų-komisarių. Komunistų pasamdyti agentai, girdi, įkalbinėja ir visko prirašo, kad ten darbininkai valdo šalį, šalies turtus, fabrikus; nėra tenai skirtingų klesų nei partijų. Viskas o viskas darbininkų rankose ir jie visi yra už tai laimingi. Bet kada į ten nuvykti, tai pamatai, kad tas viskas ką agentų buvo skelbiama, yra gryniausias melas ir netiesybė. Neteko ten matyti nei brolybės-lygybės, nei gerovės. O yra ir partijos ir klesės ir didžiausia dalis darbo žmonių miestiečių ir kaimiečių priepaudo ir tyronybė. Komisarai-valdininkai ir visoki šnipai važinėja sau automobiliuose gražiai — puošniai pasirėdę. Tai vadinasi jie yra No. 1 klesės žmonės.

Visoki privatiški vertelgos ir sukčiai ir gi ne blogai gyvena. Tai yra vidurinė klesė ir naujoji bolševikiško režimo buržuazija. O trečioji skurdžiausia ir vargingiausia gyvenanti — tai darbo žmonių klesė. Šie pastarieji, gauna mažiausias algas, nukendžia šnipų, bosų ir valdininkų visokių persekiojimus, bedarbes ir neturi tiesų prieš nieką pasipriešinti. Darbininkai uždirba nuo 30 rub. iki 70 rublių mėnesy. Bet komisarai gauna algos nuo 90 iki 300 rublių. Komisarai gyvena gražioje ir erdviuose kambariuose, o darbininkai susikimę daikite po kelias šeimybas — gyvena didžiausiam nešvarumui. Tai tau ir bolševikiška lygybė! Pragyvenimas labai brangus ir toli neužtenka žmoniškiesiems pragyvenimui iš tokių algų ką darbininkai gauna. Visur dirbtuvėse įvedama Fordo sistema, kad kodaugiau išnaudoti darbininkiską spēką. Darbininkų randasi daugiau 2 milijonų be darbo. Jeigu neturi darbo, negali priklausyti į valdžios komisarų kontroliuojamą darbininkų uniją; nepriklausai į uniją, negali niekur sau darbo gauti. Bedarbių armija kas metai didėja, nes jaunuoliai išauga į vyrus. Banditizmas, užmūšys-ties tiek yra įsigalėję, kad viensėdiuose suvisai negalima būtų gyventi. Sugautus banditus, tankiausia nuteisia sušaudyti. O tokiais buna daugiausia jauni 18—19 metų vaikinai. Teismuose matosi ašaros, verkimas, kliksmai tėvų, brolių, seserų. Bet teisėjai kietasirdis. Nuteisė sušaudyti, sėdo sau į automobilį ir nudukėjo. O nuteistuosius išveda lauk pyktį iš šautuvo, kulkomis suvarsto ir užbaigia dramą...

Laisvės žodžio, spaudos ir susirinkimų uždrausta. Komunistų partija, susidaranti iš apie 3 milijonų, valdo 145 milijonus gyventojų. Spauda vien komunistinė. Bet ir patys komunistai ne visuomet gali savo mintis išsireikšti ir savoje spaudoje. Čia jūs kapitalistinėje šaly, girdi, turite ir komunistinę,

tautišką, socialistišką, katalikišką ir kitokias spaudas. Reikšcia, čia didesnė yra laisvė nei „darbininkiškoje“ Rusijoje. Nors ir ten yra visokių pažiūrų žmonių, bet jiems užrištos burnos su bolševikiška diktatura. Komunistų partijoje, tarpe komisarų, kone visada eina kovarietynės. Kalbėtojas Trockį pagyrė, kad yra gabus kalbėtojas ir jis yra priešingas mitymui pinigų užrubežiniai propagandai. Jis norėtų savo šalį pirma sutvarkyti. Bet Staline klika visada Trockį nugalė ir laiko jį uždarę už storių Kremliaus sienų. Trockio padėtį pablogina dar ir tas, kad jis yra žydas. O Rusijoje ir dabar žydų labai neapkenčia ir tik laukia progos sukelti pogromus. Patiekia amerikiečiai Rusijos rojūn, ne vienas raunasi sau plaukus nuo galvos. Prasikeikia savo nelaimingą likimą ir tuos, kurie juos apkavilino. Yra buvę tokių lengvatikių, ką pasidavė savo gražius namus, automobilius ir išvažiavo į „rojū“, o ten pražudė viską ir paliko nuogį kaip biblijinis rojaus Adomas.

Kalbėtojas sakė teko matyti kaip moteris nusimovus paskutines šilkines kojines norėjo parduoti ant gatvės praieiviams. Bet ir tai turi kojines už kito galo drūčiai laikyti, kad neįstrauktų be užmokesčio.

Atvažiuoja į Rusiją, girdi, patyrinėti tuli profesorai, unijai atstovai, kapitalistų pasiuntiniai. Ir sugrįžę kaip kas ir pagiria sovietų tvarką. Bet ar jie ten matė ką gero? Tai klausimas. Prieš atvažiuosiant panašioms svečiams Sovietų valdžia viską atsakančiai prirengia. Nuo gelžkelių stočių išvaiko ubagus, bastunus vaičia ir stotis apšvarina. Atvykusius svečius pasitinka, įsiodina automobilius nusižėja į gražesnius hotelius — „gostynicas“ ir pavaišina juos gerai. Po tam pavažioja po miesto gražesnes gatves, praktiškai įrengtas dirbtuves ir tt. Bet norint susipažinti su Rusijos gyvenimu, reikia joje pagyventi kiek nors ilgesnį laiką. Reikia mokėti kalba, susipažinti su darbininkais ir kaimiečiais. Tik tą syk pamatysi kokis ten yra gyvenimas. Žmonės nepažįstamam net nei savo vargų nepasakos, nes taip yra įbauginti bolševikišku režimu ir jo šnipais, kad bijo ką nors ir išsistarti. Taip gi Rusijos žmonės ateivių labai neapkenčia. Neapkenčia jie ir komunistų valdžios, ypač kaimiečiai ukiniak, kurie sudaro daugiau 100 milijonų gyventojų. Taigi, sakio kalbėtojas, mano užduotim yra, ką aš ir kiti Rusijoje patyrėme ant savo kailio, jums pranešiti ir prasergeti, kad nesiduotumėte bile kokiems blogos valios žmonėms save apvilti. Jeigu, girdi, netikite man, ką aš patyriau ir savo akimis mačiau, tai važiuokite patys ką bekelia, čia draugijose armyderius, o persitikrinsite. Ypač senberniai. Tenai yra proga ir greit apsigyventi. Moterų ir merginų ten nestokuoja. Tik važiuodami sykiu nesivežkite šeimynų su nekaltais kudikiiais. Važiuokite pavieniais. Ir jeigu patiks rojus, tasyk ir šeimynas galėsite atitraukti.

Prakalba buvo rimta ir nuosirdi. Pasakojė labai gyvai ir faktiškai. Vartojo statistikas ir apsakė miestų ir sodžių vardus, kur jis tik lankėsi; komunistų vardus, kooperatyvų ir žmonių vardus, su kuriais jam teko gyventi arba susieiti. Ant stalo padėjo Sovietų prašportą ir kitus visus dokumentus, įrodančius savo buvimą Rusijoje. Skaitė ir laiška maskoliškai ra-

šytą iš rojaus, kad tavorščiai Mažeikai (ką buvo Clevelande SLA. 14 kuopoje ir kėlė lermus), jau apleidžia Sovietų rojų ir grįžta atgal į kapitalistiską šalį.

Žmonių prakalbose atsilankė pilna salė ir visi tvarkingai užsilaukė. Ant klausimų kalbėtojas visiems gerai atsakinėjo. Visą jo prakalbą aprašyti užimtų per daug vietos, todėl daug jo kalboj pažymėtų dalykų ir apleidau. Jo prakalba ant žmonių padarė nemažą įspūdį. Neturintieji jokio išsilavinimo tavorščiuokai tokių prakalbų apie savo mieliausią Rusiją, žinoma, nori girdėti. Ir jie kalbėtoją vadina durnium, nieko nežinančiu, Rusijoje nebuvusiu ir tt. Tokių žmonių jau niekas neper tikrins, nes jie nei patys nežino, o kad jie nieko nežino. Bet protaujanti žmonės daug karščios teisybės išgirdo ir ateity bus atsargesni ir nedasileis save bile kam taip greit suvilti — apgauti.

V. Černauskas.

DETROIT, MICH. Komp. M. Petrausko Darbuotė.

Prieš šešis mėnesius čia pradėjo plėsti meno dirvonus komp. Petrauskas. Ir čia darbo yra daug, tik dirbtis ir prakaitą brauk. Su „Birutės“ pastatyta, Detroito apšvietojai visuomenės persitikrino, kad tas meno laukas jau pusėtinai išdirbtas. Iš pradžių, kaip su kiekvienu darbu, taip ir su šiuo, ima daug laiko tinkamam prisiengimui.

Bet su pradžia sekantių metų kompozitoriaus darbuotė bus produktyviškesnė. Naujų metų šventės sausio 2 d., Lietuvių Svetainėje, bus koncertas ir gana didelis. Choras dabar laiko repetitijas po du sykiu savaitėje, mokindamasis naujiems metams pritaikintų dainų; o solistai, smuikininkai ir pianistai diena iš dienos komp. Petrausko „muštrovėjami“. Mat pirmas koncertas ir vienas už kitą nor geriau pasirodyti. Todėl šis koncertas, taip sakant, bus naujų tolyntų parodymas.

Tuo pačiu sykiu jau mokinamasi 3-jų aktų operetė „Užburta Kunigaikštis“, kuris bus prieš užgavėnės pastatytas; taip gi solistai jau rengiasi del sekantių operetų: „Prieglaukta“, „Lietuviškas Milionierius“ ir „Giri Karalius“.

Jeigu ne komp. Petrauskas, ar būtų Detroito lietuviai galėję bent tikėtis matyti tokius muzikališkus veikalus? Žinoma, kad ne.

Vaidelytė.

BALTIMORE, MD. Prohibicijos Pasekmės.

Gruodžio 17 d. Sveikatingumo Departamentas patiekė raportą, kuriame nurodoma, kiek aukų nusinešė „palaimintoji“ prohibicija. Raportas nurodo, kad 1920 metais, tai yra pirmą prohibicijos, mūsų mieste nuo alkoholio mirė tik 4 žmonės, kuomet 1927 metais alkoholio aukos sieksią arti 122. Lapkričio mėnesy Baltimorėje nuo alkoholio mirė 30 žmonių, 1926 m. tame pat mėnesy — 74, 1925 — 56 ir 1922 metuose — 25. 72 ypatos buvo baltieji, o likusieji — juodukai.

Šitoje skaitlinėje yra ir lietuvių, nes mūsų miesto lietuviai girtuokliavimą yra ganėtinai pamėgę. Lietuviams reikėtų mesti šitas blogas šalin. Prie to, lietuvių draugijos, įvairių organizacijų kuopos turėtų į šitai atsižvelgti ir savo tautiečių tarpe užvesti griežtą kovą priešais „munšainizmą“, kuris mūsų mieste pasiekia pusėtiną laipsnį.

Vietinis.

RACINE, WIS.
Dr. Jono Šliupo Raštų Leidimui Stambi Parama.
SLA. 100 kuopos duotas man įgaliaavimas rinkti pranešimus del Dr. J. Šliupo leidžia-

mų raštų „Higiena“ ir „Medicinos Istorija“, davė geras pasekmes. Gerbiama senelį J. Šliupą jo kultūriniam darbe vietos lietuviai atjautė, nors ir su mažu trupinėliu, bet prisidedame prie to kultūrinio darbo.

Sekanti lietuviai užsisakė abidvi knygas „Higiena“ ir „Medicinos Istorija“.

Martinas Kasparaitis, Kazys Kisielis, Martinas ir Ona Jociai, Antanas Masilionis, Juozas Balčaitis; vien „Higieną“ užsisakė: Vincenta Kairienė, Mike Savaiturintieji, jokie išsilavinimo tavorščiuokai tokių prakalbų apie savo mieliausią Rusiją, žinoma, nori girdėti. Ir jie kalbėtoją vadina durnium, nieko nežinančiu, Rusijoje nebuvusiu ir tt.

Pinigus pasiunčia Dr. J. Šliupo vardu į Lietuvą sumoje \$37.00.

Kviečiame visas lietuvių kolonijas įrodyti, kiek kurie galiote! Mat tokiame reikale gražiaus žodžiais Šliupą garbinti ne užtenka; reikia teikti jo darbus paramos.

M. Kasparaitis.

NEWARK, N. J. Smarkiai Ruošiasi Prie Vasario 16 d.

Lietuvos pasiuntinybės sekretorius gerb. M. Bagdonas iš Washingtono 16 d. vasario kalbės Newark.

Apie pora savaitę atgal Newarko lietuviai turėjo viešą susirinkimą, aptarti, kaip tinkamiau paminėti vasario 16, kaip 10 metinį Lietuvos Nepriklausomybės jubilėjų. Nutarė, kad paminėti košauniausiai; kviesti gerus kalbėtojus ir du chorą, taip gi kviesti visas draugijas dalyvauti tame vakare ir prisidėti aukomis Vilniaus davimui. Komisija išrinkta iš veiklių žmonių.

Pirm. A. S. Trečiokas pranešė, kad p. M. Bagdonas, Lietuvos pasiuntinybės sekretorius iš Washingtono, jau pasižadėjo dalyvauti. Taip gi jau pasižadėjo dalyvauti pagarsėjusi dainininkė, p-nia Strumskienė iš Brooklyno ir vietinis šv. Cecilyjos bažnytinis choras. Žinoma, dar tik darbo pradžia, bet jau džiuginanti.

D. Janulis,
Komisijos Sekr.

BALTIMORE, MD. Išsteigė Lietuvį Meno ir Mokslo Draugiją.

Baltimorėje, kaip ir kitose didesnėse lietuvių kolonijose, randasi nemažas skaitlius lietuvių inteligentų. Tik čionai lietuviai inteligentai nebuvo organizuoti ir savo veiklumą pareikšė pavieniai prisidedami prie tam tikrų organizacijų, su kuriomis supuolė jų pažiuos.

Gruodžio 2 d. š. m. 700 W. Lombard St., iniciatyva kelių inteligentų, buvo sušaukta bendras steigiamasis lietuvių inteligentų susirinkimas. Susirinkime iš pakviestųjų dalyvavo 20 asmenų. Susirinkimą atidarė Dr. B. K. Vencius ir pasiūlė išsirinkti laikiną valdybą; tapo pasiulyta ir išrinkta: pirminku — Dr. B. K. Vencius ir sekretorium p-lė Ona Česniūtė. Advokatas N. Rastenienis referavo iniciatorių aptartą šio susirinkimo tikslą. Po referento paaiškinimui, buvo pasiulyta susi-

rinkusiems plačiau išsireikšti savas mintis, kokios organizacijos formos būtų naudingiau visiems suglaudus savas jėgas, bendrai darbuotis. Pasiūlymas iš iniciatorių pusės, sutverti prekybos butą, lygiagrečiai su plačia sociale programa, didžiulios rasta neprimtinu. Plačiai pasitarus, Dr. Jonas Bučnis pasiūlė ir didžiuliam balsų nutarta įsteigti — Lietuvių Meno ir Mokslo D-ją, kurios pamatinė užduotis yra — ugdyti ir plėtimas mokslo ir socialės darbuotės idėjų. Svarstyme, kas gali būti minėtos draugijos nariais, didžiuliam balsų nutarė, jog kandidatai gali būti priimami, draugijos susirinkusiųjų nutarimu, visi mokslo dalyviai arba baigę mokslo ir profesionalai; bet nepasireiškus 5 balsams iš tarpo susirinkusių prieš tokį kandidatą. Lietuvių Meno ir Mokslo Draugijos didžiuliam dalyvių balsų išrinkta komisija iš — p-lės O. Česniūtės, Dr. J. Bučniaus, adv. N. Rastenienio, Dr. A. Želvio ir O. Bučniūtės, paruošti draugijos įstatus ir pateikti kito susirinkimo svarstymui. Vienbalsiai nutarta sekantį susirinkimą sušaukti penktadienį, gruodžio 16 d., 8:30 val. vakaro, 700 W. Lombard St.

Turint tokią mokslo dalyvių ir profesionalų susitelkusią jėgą, galima kas daug įžymaus susilaukti. Tokia draugija, reikią tikėtis, ne vien padarys reikšmės tarpe pačių lietuvių, bet žymiai galės paveikti ir rasit įtakos amerikonių gyvenime. Lietuvių kolonija Baltimorėje, reikia pripažinti, yra gana veikli ir daug ką gero atsiekusi, daug ko branginamo įsigijusi. Bet kaippo ateiviams ir darbo žmonėms, čiažiausias baras buvo pastojęs kelią prasimušti į amerikonių tampsrę socialį gyvenimą, tai stoka kalbos ir mokslo žinių. Šiandien, turint Lietuvių Meno ir Mokslo Draugiją, į kurią yra susisipietusios įvairios mokslo specialybės, su įvairiomis dalyvių pažiuromis, reikia manyti, jog ne vien mokslo supratsti mūsų pagėdavimus ir mus reikale ištikus garbingai apginti, bet mokės mūsų idealus pastatyti šventimtųjų aktyse geroje šviesoje.

B. K. V.

SAGINAW, MICH.

Pranešimas SLA. Nariams.
Šiuo pranešu, kad esu aplaikes nuo daugelio SLA. narių iš kitų miestų laiškus su paklausimais kaslink darbų Saginaw'e. Delei stokos laiko negalėjau visiems ypatingai atsakyti, tai pranešu per organą „Tėvynę“.

Saginaw'e darbai eina gerai, bet yra ir bedarbių. Kodėl ty bedarbių yra, aš nežinau. Tiesą reikia pasakyti, kas nori dirbti, tai ir dirba. Aš tiek patarčiau, kad paprastam darbininkui pas mus darbas yra sunku gauti, bet mechanikai, kurie gali mašinšapėse dirbti — gali by kada atvažiuoti ir darbo gaus.

Saginaw'e yra visokių išdirvo iniciatorių aptartą šio susirinkimo tikslą. Po referento paaiškinimui, buvo pasiulyta susi-

St. M. Liesis.

IEŠKAU L. GAIŽAIČIO.

Š. m. kovo 7 d. gavau per Lietuvos pašta iš kažkokio p. L. Gaižaičio Chikago 50 litų. Man nepranešta nei Gaižaičio adresas, nei kuriam reikalui jis tuos pinigus man atsiuntė. Kreipiausi į mūsų Pasiuntinybę Vasingtone, klausdamas, gal Pasiuntinybė jį žino, bet iš Pasiuntinybės net atsakymo negavau. Todėl labai prašyčiau poną L. Gaižaitį atsileipti, atsiųsti savo adresą ir pranešti, ką aš turiu daryti su atsiųstais pinigais.

Prie progos pranešu gerbiamiems „Knygnešio“ skaitytojams, kad antras „Knygnešio“ tomas jau spausdinamas, bus 320 pusl., turės nemažiau 70 atvaizdų ir daug įdomių pasa-

kojimų iš spaudos draudimo gaidynės. Galima jį užsisakyti, atsiunčiant 1 dolerį už neįrištą arba 2 dol. už įrištą ir gražius paaukusotus viršelius.

P. Rusekas,

„Knygnešio“ Redaktorius,
Duonelaičio 17, Kauras,
Lithuania.

Chicago, Ill. — Nors laukiam geresnių laikų, bet kaip pasirodė Illinois valstijoje bedarbių dar vis didėja. Valstijos departamento surinktos žinios rodo, kad Ill. valstijoje bedarbių esą daugiau, negu buvo 1921 m., tai yra „laikinojo industrijos krizio metu.“

BIZNIERIAI GARSINKITĖS
„TĖVYNĖJE“

DABAR UŽSIRAŠYK 'AMERIKOS LIETUVI'

AMERIKOS LIETUVIS, savaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų moksliskų straipsnių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekandžio gruodžio mėnesio bėgy, gaus gražių dovanų knygomis ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašyk dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėti AMERIKOS LIETUVI, pardavinėk knygas ir gražias laiškam popieres.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokite taip:

„AMERIKOS LIETUVIS“
14 Vernon Street, WORCESTER, MASS.

JAUNUOLIŲ MOKYKLOS RANKVEDĖLIAI

ABC. Skaitymo-Rašymo pradžiamokslis. Sutaist J. Damijonaitis. Pati pirmutinė knyga mokinant lietuviškai skaityti ir rašyti. Trečia ir vėliausia laida 35c.
VAIKŲ DARŽELIS. Skaitymai antriesiems mokslo metams. Sutaist J. Damijonaitis. Tai knyga, vartojama po ABC. 75c.
GRAMATIKA Lietuvių Kalbos. J. Damijonaitis. Vadovėlis mokykloms pirmutinei gramatikos klasi. Trečias pataisytas leidimas 75c.
SKAITYMAI Lietuvių Kalbos Pamokoms. Sutaist P. Klimas. Penktas išleidimas. Knyga, vartojama skaitymui po Vairų Darželio augštesnėms klasioms \$1.00
KRASTO MOKSLO SKAITYMO RINKINYS. Sutaist J. Damijonaitis. Knyga, vartojama augštesnėse klasiuose susipažinti su Lietuvos istorija, geografija ir žmonių gyvenimu bei veikėjais. Kaina 75c.

VIENYBĖ

193 Grand Street BROOKLYN, N. Y.

TĖMYKITE!

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotą Veikalas Antgalviu
Susivienijimo Lietuvių
Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išeivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipažinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina.....\$1.50

Drutame apdare \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu:

“TEVYNES” ADM.,

307 W. 30-th ST., NEW YORK, N. Y.

DOVANOS VISIEM!

Kiekvienas, kuris tik užsiprenumeruos savaitinį laikraštį „Sandarą“ ant metų laiko ir prišius metinę prenumeratą \$2, visi gaus po puikią dovaną, skustuvą Safety Razor, kaip dovaną. Tad nieko nelaukdami prenumeruokite „Sandarą“ ir įsigykite tą dovaną vieno dolerio vertės. Prenumeratas siųskite sekandiu antrašu:

S A N D A R A

327 E Street, SO. BOSTON, MASS.

VIETINĖS ŽINIOS

„AUŠROS SUNYS“.

Sausio 7 ir 8 d. Brooklynne bus atžymėta gražus, istoriško veikalo — „Aušros Sunys“ — vaidinimas. Minimas veiklas yra Lietuvos nepriklausomybės pirmųjų pasireiškimų kurinys. Nors tai siekia jau apie 30 metų atgal, tai yra tuos laikus, kada Lietuvoje buvo uždrausta skaityti lietuvių kalba spausdinti raštai ir kuomet Lietuvos liaudies kontrobandos buvo spausdinius į Lietuvą gabendavo, bet jų tik tuo būdu Lietuvos piliečiai padėjo išletargi ir susikūrė juose tautinio atbudimo ugnelė. Juk jei ne gabenimas Lietuvos knygų iš už rubežio ir jei ne atgavimas spaudos, gal dar ir šiandien Lietuva nepriklausomybės neturėtų.

„Aušros Sunys“ geriausiai vaizduoja kovą už atgavimą lietuvių spaudos. Šiuo reikalu tinkamesnio veikalo lietuvių kalboje dar niekas nepagamino. Jei amerikoniškai turėtų tokią brangų veiklą, kuris taip vaizdžiai nušviestų amerikoniškos kovos laisvės laikus, tai jie jį labai labai įvertintų. Reiktų ir mums, lietuviams, šitą veiklą ir jo perstatymą apvertinti. Reiktų visiems jį matyti. Reiktų brooklyniečiams pasirodyti taip, kad „Aušros Sunys“ vaidinimo dviejų vakarų neuztektų; jis pas mus turėtų būti vaidinamas bent dešimt kartų, kad visiems lietuviams būtų progos jį pamatyti.

„Aušros Sunys“ vaidins geriausi Brooklyn artistai po vadovystę ir režisyrę gausiojo artisto St. Pilkos. Vaidinime dalyvauja ir pats artistas Pilka; jis vaidins knygnešio Ruskeikos rolę. Dainuos Operetės Choras. Kiek man teko pastebėti, tai „Aušros Sunys“ bus suvaidinti labai gerai, nes visi artistai deda pastangas, kad šiuo syk pasirodyt geriau negu kuomet nors pirmiau.

„Aušros Sunys“ jau visi Brooklyn lietuvių gyvai susidomėjo. Visur kalbama. Visi rengiasi. Daugelis jau dabar turi pasipirkti tiketus net abiem vakarams. Mat, kai kurie sako, norį įsigilinti į veikalo turinį ir pastebėti, kuriam vakare bus geriau suvaidintas.

Pasipirk tikietą išanksto ir tamsta, nes kartais gali pritrūkti. Pasakykite ir kitiems — savo draugams bei pažįstamiems — kad jie nepraleistų šios progos ir pamatytų vieną iš gražiausių lietuvių kalboje veikalo „Aušros Sunys“. Kaip jau minėjau, „Aušros Sunys“ bus vaidinta šeštadienį, sausio 7 d. (pradžią 8 val. vakare) ir sekmadienį, sausio 8 d. (pradžią 4 val. po pietų), Transfiguration Salėje, Hooper St. ir Marcy Ave., Brooklyn, N. Y. Įžanga nuo 50c. iki \$1.50.

AŠ BUSIU.

DALYVAUKIT „SVYTURIŲ“ PARENGIME NAUJOSE METUOSE.

Jau kelios organizacijos surengė šokių ar tokių pramogėlių pagalbėti Dr. Basanavičiaus atminčiai gyvą paminklą pastatyti. Todėl moksleivių draugija, „Svyturiai“, nutarė irgi surengti tokią pramogą. Taigi sausio 1 d., Naujų Metų dieną, 8:15 valandą vakare Maskaradų Balius bus rengiamas parapijos svetainėje, 207 York Street, Brooklyn'e. Visas pelnas skiriamas Dr. Basanavičiaus vardu steigiamam našlaičių prieglaudai Vilniui. Bilietai 75c., bet turi būti gauti ar užsakyti pirm Naujų Metų, nes bilietai nebus parduodami prie durų. Bilietus galima gauti pas visus „Svyturių“ narius, arba galima užsakyti pas M.

Mikolaj, 188 Sands Street, Brooklyn, N. Y. Telefonas: Cumberland 3439.

Visus kviečiame dalyvauti ir prisidėti prie šio kilnaus darbo parėmimo.

„Svyturiai“.

SLA. 38 KUOPOS METINIS SUSIRINKIMAS.

Gruodžio 14 dieną įvyko metinis susirinkimas didžiausios Brooklyn kuopos — 38-tos, kuriame buvo nominacijos Pildomosios Tarybos ir rinkimas kuopos valdybos. Į kuopos valdybą išrinkta A. Ramanauskas, kuris kuopą veda jau 15-tas metus; fin. rašt. pasiliko A. Lesnias, kuris regis jau virš 20 metų sekretoriauja mūsų kuopai; prot. rašt. V. Širvydas, žin. I. Stanevičius.

Iš fin. rašt. raporto paaiškėjo, kad kuopa turi virš 260 narių. Ypatinai daug naujų narių į kuopą įstėjo 1927 metais: persikėlė didelis burys narių iš 83-čios kuopos, kurie buvo nepatenkinti įsivyravusiu ten „režimu“, o vėliau mūsų kuopos organizatoriai, Juozas Marcinkevičius ir A. Lesnias, kas prirašė virš 40 naujų. Abu yra pasijūrę aktyviai dalyvauti Aukiniame Konteste 1928 metais ir pastatyti mūsų 38-ą kuopą į eilę 500 narių kuopų! Mūsų kuopos nariai, kiek galėdami, žada jiems padėti.

SLA. 8-tan apskritin paskirti delegatai raportavo, kad apskrities rengia didį konkursą koncertų balių vasario 12, Klaščiaus salėje, į kurį norima sukviekti bent 3,000 vietinės publikos. Kviečiama yra dainininkai iš aplinkinių miestų ir norima duoti gražus bei įvairius programas. Energisčiausia dėl apskrities minėto koncerto rengimo, kol kas, veikia tik 38-ta ir 76-ta kuopa. Bet Maspetho, New Yorko ir kitos Brooklyn kuopos taipgi žada visu kuo rengėjams pagelbėti.

Korespondentas.

SESIOLIKA ALKOHOLIO AUKŲ LAIKE KALĖDŲ SVENČIŲ.

Newyorkiečiai Kalėdas švenčė pusėtinai „linksmai“. Pasakytiniai pranešimai rodo, kad šventėse — nuo penktadienio vakaro iki pirmadienio vakaro — New Yorko nuo alkoholio mirė šešiolika ypatų. Bet tai dar ne galutinės skaitlinės; susirgusieji, kurių ir gi pusėtinai ligoninėse yra, dar visko gali susilaukti. Gydytojų patyrimai rodo, kad mirtingumas nuo alkoholio pasireiškė ne todėl, kad bloga degtinė naudota, bet kad jos per daug naudota.

Tarpe mirusiųjų nuo svaiginančių gėrimų yra ir 1 lietuvis randasi. Juo yra pilietis Andrius Dambrauskas, iš Brooklyn, N. Y. Jis, spėjama, budamas girtas įėjęs į svetimą namus, 422 Metropolitan Ave., nupuošęs nuo augstų laiptų ir mirtinai užsimušęs. Velionis buvo 46 metų amžiaus. Jis gyveno po numeriu 424 Metropolitan Ave.

KESINASI SUSPROGDIRINTI KRIMINALI TEISMABUTĮ.

Gruodžio 26 d. Policijoje gauti anonimiškas laiškas, kurio turinio neskelbiama, bet tuo laišku buvo grąsinta susprogdinti kriminali teismabutį, kuris randasi prie Centre St. tarpe White ir Franklin Streets. Šituo laišku policija labai susijaudino ir prie visų miesto municipalinių budinių išstātė policijos sargybą. Policijai ir būtininkų skyriui įsakyta visas nužiurimas ypats priimti griežtai ir tuoju atiduoti po-

licijos stotims. Po minėto anonimiško laiško niekas nepasirašo, todėl policiją ir detektyvus begaliniai apunkina rašytoją surasti, bet policija deda pastangas ir visomis galimybėmis jo ieško.

JAUNŲ VYRŲ BALIUS PAVYKO.

Pirmadienį, gruodžio 26 d., Miller's Grand Assembly, Brooklynne atsibuvo Jaunų Vyrų Lietuvių Draugijos rengtas Kalėdų balius. Parengimas pavyko visais atžvilgiais. Žmonių buvo daug ir smagiai praleista laikas. Be lietuvių buvo daug ir svetimtaučių. Pažymėtina tik vienas dalykas, kad jaunimo parengimus neskaitytinai lanko suaugusieji lietuviai. Šitas elgėsis yra labai negeras pasireiškimas. Jaunimo parengimai turėtų būti lankomi kaitlingiausiai, nes čia kaip jaunims taip ir seniems pasilinksminimui yra kogeriausia proga. Ateity šitai neturėtų pasireikšti, nes dalyvaujant suaugusiems lietuviams jaunoliams pridudama daugiau noro darbuotis.

Buvęs.

PAKĖLĖ SPAUSTUVNINKAMS ALGAS.

Oficialis arbitratorius John A. Fitch, praneša, kad tarpe spaustuvninkų (presmenų) ir darbdavių padaryta sutartis, kuria nusakoma, jog darbininkams pakeliama alga 1 dol. savaitėje. Sutaritis buvo išsibagusi praeitą rugsėjį. Liepos mėnesį turėta pasitarimas, kur darbdaviai norėjo darbininkams numazinti algas penkiais doleriais savaitėje, o darbininkai norėjo penkių dolerių pakėlimo. Po to darbdavių ir darbininkų atstovai laikė 37 susirinkimus ir vis prie galutinio susitarimo neprieita. Vėliau siai reikalas perduota minimam arbitratoriui, kuris ir sutarė abi pusi augščiau minimu algos pakėlimu. Padaryta sutartis galios iki rugsėjo 1929. Šitai paliečia 3,500 spaustuvninkų-presmenų. Tikima, kad netrukus bus prieita prie tinkamų susitarimų ir su kitais spaustuvnių darbininkais, kurių New Yorko esą apie 30,000.

STUDENTŲ SUSIRINKIMAS.

Pirmadienį, gruodžio 26 d., Dr. Paulionio namuose, 1357 Bushwick Ave., Brooklynne įvyko Lietuvių Alumnų ir Studentų Klubo susirinkimas, kur dalyvavo apie 50 narių. Be kitų reikalų apkalbėta įvyksiančio balius rengimas. Po susirinkimo Dr. Paulionis ir jo seselės nuosirdžiai dalyvius pavaišino. Vakaras baigta smagių pasilinksminimų ir šokiais. Be studentų dalyvavo keletas artimų Dr. Paulionio draugų.

NEW YORKE YRA 5,970,800 GYVENTOJŲ.

New Yorko mieste liepos 1 d., 1927, buvo 5,970,800 gyventojų. Iš penkių didmiesčio didžiausių dalių daugiausia gyventojų turi Brooklyn'as, kur gyvena 2,274,400. Bėgy dviejų metų New Yorko gyventojų skaičius padidėjo 97,444. Cenzo biuras spėja, kad apie vidurį sekančių metų New Yorko jau busi 6,000,000 gyventojų.

ITALIŠKI ARMONIKAI

ŠARKIO-HEENEY KUMSTYNĖS TIKRAI ĮVYKS.

Nors dar ir dabar visokių paskalų tebeina, buk Šarkio-Heeney kumstynės nebeįvyks, bet kumstynių rengėjas Rickard praneša, kad tiems paskalams netikėti ir kad kumstynės tikrai įvyksiančios sausio 13 d. Apie Šarkio-Tunney kumstynes Rickardas pareiškė, kad jis tokių kumstynių dar neplanuoja, bet Šarkis kumščiuosis su tuo kumštinku, kuris (Tunney-Dempsey) bus laimėtoju ateinančiame rudenį.

ATVYKO J. W. LIUTAS.

Trečiadienį, gruodžio 21 d. laivu „Leviathan“ atvyko Amerikon p. J. W. Liutas, SLA. narys, S. V. laivyno atstovas Kaune.

Antradienį p. Liutas lankėsi „Tėv.“ redakcijoje ir platokai apipaskojo dabartinę Lietuvos padėtį. Amerikoje p. Liutas viešės iki vasario mėnesio.

SLA. 126 KUOPOS SUSIRINKIMAS.

SLA. 126 kuopos metinis susirinkimas įvyks sausio 6 dieną, 1928 metų, SLA. raštinėje, 307 W. 30-th St., 8 val. vakare. Visi nariai ir narės kviečiami būtinai dalyvauti šiame susirinkime, nes tai yra metinis susirinkimas ir turime daug svarbių reikalų apkalbėti. Taip gi neužmirškite užsimokėti mėnesinės mokestis, kad išliktų kokia nors nelaimė, nereiktų turėti koki nors nesmagumai su gavimu pašalpos ar pomirtinės. Ateidami susirinkimui kiekvienas atsiveskite nors po vieną narį prirašyti prie SLA. 126 kuopos.

M. Draugeliutė — sek.

SLA. 83 KUOPOS SUSIRINKIMAS.

SLA. 83 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks ketvergė, 5 dieną sausio, 1928 metų, „Laisvės“ svetainėje, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Pradžią 8 valandą vakare. Visi nariai ir narės būtinai dalyvaukite šiame susirinkime, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Prie to dar kuopos valdyba išduos metinius raportus ir, tokiu būdu, girdėsite, kas tapo nuveikta per šiuos metus. J. Alekšis — Sekr.

LIETUVOS KARO LAIVYNO KOVŲ SUKAKTUVĖS.

Lapkričio 28 d. sukako lygiai 300 metų, kai Lietuvos karo laivynas Baltijos jūroje 1627 metų lapkričio 28 d. sumušė švedų laivyną, paėmė ir nelaisvę švedų admiralo laivą ir daug belaisvių.

ITALIŠKI ARMONIKAI

Mes didžiam ir importuojame visokių rūšių geriausius rankų darbo Italikus Armonikus. Juie yra geriausi pasaulyje. Garantuojame dėdūmū metų. Mūsų kainos yra žemesnės už kitų didiečių kainas. Pirkėjams dykai autikiamas pamokos groli armoniku. Pareikalavus pasiūdūmū ilus trosta katalogą.

RUATTA SERENELLI & CO., 1114 Blue Island Ave. Dept. 62, Chicago, Ill.

KETURIŲ VEIKSMŲ TRAGEDIKA DRAMA „UŽ DIEVĄ IR TĖVYNĘ“

Stato Scenų Am. Darb. Apšvietos Draugijos 2 Kp. Lošimą Išpildys Liet. Prog. Dramos Draugija

— I V Y K S —

Nedėlio, 8 d. Sausio-January, 1928 m., LIETUVIŲ SVETAINĖJ,

25-tos Gatvės ir Dix Ave., Detroit, Mich.

Pradžią lygiai 5:30 val. vakare. Įžanga 50c. ypatai

Po perstatymui bus šokiai iki vėlūmos.

Gerbiami lietuviai! Šis parstatymas bus vienas iš žingėdžiausių, nes jame aiškiai nurodoma kokią pelną užsitarnauja kovotojai „Už Dievą ir Tėvynę“. Veikale įneina daug įdomų, liūdėsio ir ašarų, nes veiklas atvaizdina dabartinį vaizdą paskutiniu įvykių Lietuvoje. Todėl nepraleiskit progos nepamate šį veikalo scenoje.

Kviečia Rengėjai.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR KOMISIJŲ ADRESAI

Pildomoji Taryba:

Prezidentas — St. Gegužis, Mahanoy City, Pa

Vice-Prez. — V. Kamarauskas, 179 Sloam St., Edwardsville, Pa

Sekretorė — P. Jurgeliutė, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

Iždininkas — T. Paukštis, 13 Mil St., Pittston, Pa

Iždo Glob. — J. M. Danielius, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Iždo Glob. — M. A. Raginskas, Box 144, Plymouth, Pa

Dr.-Kvot. — Dr. E. G. Klimas, 2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa

Kontrolės Komisija:

A. Mikalauskas, 125 Grand St., Brooklyn, N. Y.

J. Ambraziejus, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y.

P. Raškinis, 141 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Apšvietos Komisija:

P. Grigaitis, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill

P. Bajoras, 417 E. 25th St., Brooklyn, N. Y.

J. O. Širvydas, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Istatų Komisija:

K. Jurgelionis, 3335 So. Halsted St., Chicago, Ill

Z. Šalnienė, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass

V. F. Laukaitis, 851 Hollins St., Baltimore, Md

Finansų Komisija:

A. Ivas, 1622 Columbia Rd., So. Boston, Mass

B. Salaveičikas, 121 Farmington Ave., New Britain, Conn

P. W. Birštonas, Oak St., Shenandoah, Pa

Sveikatos Komisija:

Dr. I. B. Bronušas, 3037 O'Donnell St., Baltimore, Md

Dr. S. Biežis, 3114 W. 42nd St., Chicago, Ill

Dr. A. J. Karalius, 3303 S. Morgan St., Chicago, Ill

Labdarybės Komisija:

P. Jurgeliutė, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

P. Petraitienė, 2519 W. 69th St., Chicago, Ill.

M. Baltuškienė, 2754 Pitkin Ave., Brooklyn, N. Y.

Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

F. Živatas, 1823 N. Main Ave., Scranton, Pa

J. M. Bučinskas, 76 Glenwood Ave., Binghamton, N. Y.

J. K. Mažiulka, 1325 Fayette St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Tel. Empire 7365
Dr. F. MATULAITIS
322 Holbrook Ave., DETROIT, MICH.
Valandos: 12-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

Tel. Mansfield 9319
Dr. Ed. W. ZUKAUCKAS
1114 Foster Ave., BROOKLYN, N. Y.
Valandos: 1-2 p. m. ir 6-8 p. m.
Nedėliom pagal sutartį.

Tas Silpnas, Nuvargęs ir Nusilpęs Jausmas Rytmečiais.

Pirmutinis ženklas nusilpėjimo jėgų ir praradimas energijos yra jautimas nuovargio, pajautimas silpnumo atsikėlus tuojau iš ryto ir stoka energijos ir ambicijos. Žmonės tokiame stovy paprastai turi trubečio su sekamomis ligomis: kencia nuo parsto apetito, nevirsikanamų vidurių, praradimas svarumo, nusilpėjimo inkstu ir kepenų, puslės nevalkimo, silpnų nervų, kartumo skilvy arba žarnose, galvos skaudėjimo, svaigulio, kėktumo, turi nemalonų kvapni burnoje, apsvėlusį liežuvį ir panašius nesmagumus.

Nuga-Tone yra puikios gyduolės suteikiančios sveikata, stipruma ir energijos budavotojas, nes tukstančiai rvyu ir moteru žino tai, kurie vartoja jas. Šios gyduolės padaro turtinga, raudona kraują, sustiprina nervus ir raumenis, taip gi sustiprina ir atsviežina visus kūno organus labai atsakančiai. Nuga-Tone yra puikiosios gyduolės žinomos kaip pataisančios apetitą ir sutaiso kūną į pirmos klesos stovį. Vaisiškai pardevinėja jas ir jei neužgėdina, gražina pinigus. Bandykite butelį ir persitikrinkite. Neimkite imitacijų — tikrai nusipirkite tikras Nuga-Tone.

Reumatizmas sausgėle

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu raumenų sukimui; nes skaudėjimai naikina kūno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo. CAPSICO COMPAUND mostis lengvai pašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siūnia padė kavones pasveikę. Kaina 50c. per pašta 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnis 75c. Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“, augalais gydysis kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS
3250 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

Kuomet „VOTYS“, įsispiovimai, žaizdos ir tt. atsitinka BEAR BRAND SALVE (Grob- lewski'o) palengvina skausmą ir ištrankia VOTIES ŠERDĮ ir dvi ar tris dienas be jokių spaudymų. Kaina 35c. GROBLEWSKI & CO., Plymouth, Pa. „TRAUKIA ir TRAUKIA ir TRAUKIA — tačiu lengvai.

„TRAUKIA ir TRAUKIA ir TRAUKIA — tačiu lengvai.

LIETUVIAI!!

BALTICO AMERIKOS LINIJA

tai pirmutinė ir vienatinė laivinė bendrovė kurios laivai pralaužė kelią iš Amerikos New Yorko

TIESIAI Į LIETUVOS KLAIPĖDĄ

siunčiant du laivų pernai o jau net penkis šimet

KAINOS LAIVAKORČIŲ I KLAIPĖDĄ:

Trečia klasa \$107.00
Ten ir atgal tikrai \$181.00
Turistinė III klasa .. \$117.00
Ten ir atgal tikrai \$106.00
Valdžios takai atskirum.

LAIVŲ IŠPLAUKIMAI:

„LITUANIA“ Sausio 31
„ESTONIA“ Vasario 21
„LITUANIA“ Kovo 13

Ziniom kreipkitės į vietos agentą ar į bendrovę

BALTIC AMERICA LINE

8 Bridge Street, New York, N. Y.

AIPOPO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 pa-

veikslių, 301 pasakų. Tinkami pamo-

kinimai seniems, jauniems ir mažiems.

Popieros apdaruose tik \$1.25

„TEVYNES“ ADMINISTRACIJA

307 W. 30-th St., New York, N. Y.